

EIPF

◆ EKONOMSKE RAZMERE V
2012 IN 2013

Franjo Štiblar

◆ ZAHTEVE REGULATORJEV
POGLABLJAJO STAGNACIJO

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

◆ STATISTIČNA PRILOGA

GOSPODARSKA GIBANJA

ŠT. 440
OKTOBER 2011

EIPF

GOSPODARSKA GIBANJA

440

Ljubljana, oktober 2011

UREDNIŠKI ODBOR:

Wilfried Altzinger, Wirtschaftsuniversität, Wien, Avstrija;

Jani Bekó, Univerza v Mariboru, Maribor;

Velimir Bole, EIPF, Ljubljana;

Enrico Colombatto, Università di Torino, Italija;

France Križanič, Ministrstvo za finance, Ljubljana;

Jože Mencinger, EIPF, Ljubljana – urednik;

Steve Pejovich, University of Texas, ZDA;

Franjo Štiblar, EIPF, Ljubljana;

GOSPODARSKA GIBANJA objavljajo rezultate raziskovanj EIPF o tekočih gospodarskih dogajanjih. Prva številka je izšla junija 1971, od novembra istega leta pa izhajajo redno vsak mesec (z eno dvojno številko v letu). Do novembra 1974 so objavljala rezultate raziskovanj EIPF za Jugoslavijo in so bila pisana v srbohrvaščini. Od novembra 1974 do oktobra 1991, ko so prenehala izhajati, so rezultate raziskovanj za Jugoslavijo objavljala PRIVREDNA KRETANJA JUGOSLAVIJE, GOSPODARSKA GIBANJA pa so se omejevala na Slovenijo. Publikacijo od 2009 sofinancira Javna agencija za knjigo RS.

Pogoji naročila: Naročilo začenja z dogovorno določenim mesecem, naslednja leta se samodejno podaljšuje, konča pa z decembrom tistega leta, v katerem je bilo pisno odpovedano.

© 2011 EIPF, Ekonomski institut d.o.o., Ljubljana, p.p.1722, Prešernova 21,

Tel: (01) 2521688, 2518776, 2518704; Fax: (01) 4256870;

Elektronska pošta: INFO@EIPF.SI,

Domača stran: WWW.EIPF.SI

ISSN številka: 0351-0360

Zaščita vključuje vsako reproduciranje, kopiranje, mikrofilmanje, ne glede na tehniko, celote in posameznih delov.

Tiskala tiskarna CICERO v 600 izvodih.

Oblikovanje in priprava za tisk, Rogač RMV, d.o.o.

KAZALO

EKONOMSKE RAZMERE V 2012 IN 2013 6

Franjo Štiblar

1. Uvod	6
2. Stanje gospodarstva v drugi polovici 2011	7
3. Napoved za 2012- 2013	8
4. Odprta vprašanja	14
5. Zakaj rast brez zaposlovanja ?	16

ZAHTEVE REGULATORJEV POGLABLJAJO STAGNACIJO 19

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

1. Pričakovana dinamika povpraševanja se je začela poslabševati	22
2. Ob nižani medletni rasti tudi podpovprečen blagovni primanjkljaj v septembru	22
3. Gospodarska klima se ponovno ohlaja	23
4. Industrijska produkcija v septembru višja	25
5. Porast tujega turističnega povpraševanja ob koncu poletne sezone	26
6. Ponovna rast brezposelnosti	27
7. Rast cene se je približala evrskemu povprečju	27
8. Dolgoročna dinamika plač se še naprej zmanjšuje	29
9. Kolaps »proizvodnje« davčnih podatkov	31
10. Krediti gredo še naprej navzdol	33
11. Pozitivna tekoča bilanca v septembru	36

STATISTIČNA PRILOGA 38

EKONOMSKE RAZMERE V 2012 IN 2013

Franjo Štiblar

6

Ekonomske razmere se po napovedih mednarodnih relevantnih institucij v naslednjih dveh letih ne bodo bistveno izboljšale. Če ne bo bistvenega premika od pasivne v aktivno ekonomsko politiko tako v EU kot v njeni članici Sloveniji, nas čaka japonsko »izgubljeno desetletje«.

1. Uvod

V kakšnih pogojih bodo slovenska podjetja in finančne institucije gospodarila v 2012 v majhnem odprtem slovenskem gospodarstvu, ne določajo pretežno domače volitve, temveč gospodarske perspektive v svetu: cene surovin in energije na svetovnih trgih, gospodarska rast in inflacija naših glavnih trgovinskih partnerjev, nihanje tečajev in obrestnih mer ter kapitala na svetovnem finančnem trgu. Nekaj vendar lahko prispeva k boljšim pogojem (ali jih vsaj ne poslabša) domača ekonomska politika, če bo aktivna v smeri makroekonomske podpore domači gospodarski rasti in zaposlovanju, ne pa zgolj pasivno čakala, da se gospodarske razmere v svetu izboljšajo.

Napoved ne obravnava dogajanj v finančnem sektorju oziroma reševanja dolžniške krize, ker so finančni šoki in njihov vpliv na realne pogoje gospodarjenja povsem nepredvidljivi in za realni sektor neobvladljivi. To je tematika za obravnavo ob drugi priložnosti. Taka zamejenost napovedi seveda močno zmanjšuje zaupanje vanjo, priznanje tega dejstva pa samo kaže na visoko stopnjo nestabilnosti v svetovnem gospodarstvu in na skromen doseg ekonomske znanosti na področju napovedovanja bodočih dogodkov. Odvisnost gospodarskega razvoja od psihologije, sociale in predvsem političnih odločitev, ki jih ni mogoče predvideti, je prevelika.

Pa še glede vse bolj priznanega pomembnega psihološkega učinka v gospodarskih odločitvah. Gospodarska klima (sentiment) je v EU bolj pesimistična kot v ZDA, v Sloveniji pa še bolj pesimistična kot v EU. Napovedi tako uradne vladne institucije UMAR kot Banke Slovenije so za Slovenijo bolj pesimistične, kot so zanjo napovedi mednarodnih institucij, kar dodatno deluje depresivno na gospodarsko klimo pri nas in je povsem v nasprotju za obnašanjem nosilcev ekonomske politike v drugih državah.

Napovedi pogojev gospodarjenja v svetu v 2012-2013 v tem prispevku izhajajo iz uradnih dokumentov uglednih institucij IMF, LINK (OZN), OECD, Svetovne banke, EBRD, WIIW, vendar jim to dejstvo ne daje nič bistveno več kredibilnosti. Tudi te institucije spreminjajo (prilagajajo) svoje napovedi že vsakih nekaj mesecev. Na primer, IMF, LINK spreminjata svoje napovedi vsakih nekaj mesecev. Tako je tudi z napovedmi za 2012, ki jih je potrebno zato jemati z rezervo. Vendar je to največ, kar je mogoče dobiti, hkrati pa kljub vsem slabostim, pomembna informacija za ekonomske odločitve akterjev na mikro in na makro ravni.

Prispevek kaže sedanje stanje gospodarstva (globalno, EU, ekonomskih partnerjev Slovenije) in pogojev gospodarjenja ter napoved za 2012-2013.

7

2. Stanje gospodarstva v drugi polovici 2011

Glavne značilnosti v 2011 so (LINK GEO, 2011) naslednje: globalna rast BDP se nevarno znižuje, povišana brezposelnost (posebno mladih) ostaja glavni problem mnogih držav, inflacija je sicer oživela, a bo ostala zmerna, kapitalski tokovi so se v 2011 nenadno preusmerili iz dežel v razvoju. Cene surovin so ob sicer rastočem srednjeročnem trendu doživele padec v tretjem četrtletju 2011, čeprav ostajajo 20-30% višje kot v 2010, cena nafte Brent je narasla iz 79 USD na 111 USD med prvima poletjema 2010 in 2011, svetovna trgovina je počasneje rasla v 2011 kot v 2010, povečala se je nestabilnost (variabilnost) tečajev valut, pri čemer mnoge aprecirajo proti USD.

Tudi po IMF (Das M., LINK 2011) se je rast svetovne trgovine zaustavila, indeks gospodarske klime je padel na 50% (pozitivna in negativna pričakovanja so izenačena), pojavili so se neto kapitalski odlivi iz rastočih gospodarstev (EM), ki so močno razvrednotila domačo valuto, cene nafte so se nekoliko znižale.

Glavni razlogi za poslabšanje gospodarske situacije in slabo okrevanje v drugi polovici 2012 so v slabem, polovičnem, ali zastalem reformiranju:

-finančnega sektorja: napredek glede kapitalskih zahtev, likvidnostnega in systemskega tveganja in procesov ukinitve bankrotiranih finančnih institucij. Pogoji bančnega kreditiranja ostajajo omejeni, v EU so se celo zaostriili;

-izboljšavah v proračunih, bankah ali nepremičninah: zaloge neprodanih nepremičnin se celo povečujejo, cene ne padajo. Prihaja do proračunske konsolidacije (zmanjšanja izdatkov in deficitov), a je ne nadomesti zasebno povpraševanje, saj zaupanje potrošnikov pada skupaj s padcem premoženja in izjemno pesimističnimi dohodkovnimi pričakovanji. Istočasno se v ZDA povečuje neenakost (raste razlika med realnim produktom in plačami, delež profitov v delitvi dohodka gospodarstva raste na račun deleža plač);

-ohranitvi plačilnobilančnih neravnotežij med državami, kjer ni pričakovati napredka niti v naslednjih letih.

Negotovosti in tveganja so predvsem negativno usmerjena: tveganje ponovitve recesije v razvitih državah, (»double dip«), negotovosti povezane z globalnimi neskladji plačilnih bilanc, deviznih rezerv, zunanjega dolga, reševanja evra.

3. Napoved za 2012- 2013

3.1 Rast BDP

8

Podatki v tabeli 1 kažejo na umiritev rasti BDP v drugi polovici 2011, ki se lahko v razvitih gospodarstvih po pesimističnem scenariju prelevi v drugo recesijo, medtem ko naj bi države v razvoju, med njimi predvsem skupina BRIC, nadaljevale s solidno rastjo.

Osnovni scenarij predvideva rast svetovnega BDP v obeh letih, vendar se napovedi precej razlikujejo od zmerne rasti po LINK (OZN) do kar hitre (IMF). Alternativni, bolj pesimistični scenarij znižuje stopnje rasti BDP za svet za 2.1 odstotni točki na 0.6% v 2012 in za eno odstotno točko na 2.3% v 2013 približno enako za posamezne regije in države sveta. Med razvitimi ZDA in EU predvidevata enako skromno rast v 2012 (okrog 1.5%), za 2013 pa ZDA višjo. Tipično, bolj so napovedi za oddaljeno prihodnost, večji optimizem je v napovedih ZDA v primerjavi s kontinentalno EU in Japonsko, ko je manj realnih okvirov in več psihologije.

Slovenski glavni izvozni trgi tudi v okviru EU kažejo zmerno rast (Nemčija, Avstrija) oziroma podpovprečno (Italija, Francija), kar pomeni, da bi tudi v izvoznem povpraševanju bilo koristno preusmerjanje geografske smeri izvoza, kolikor je z aktivno politiko mogoče, na trge z hitrejšo rastjo (in zato večjo absorpcijsko uvozno močjo) kot so predvsem razvijajoče države BRIC.

Tabela 1:
Rast BDP

Stopnje rasti BDP	2007	2008	2009	2010 _o	2011 _n	2012 _n	2013 _n
					LINK/IMF	LINK/IMF	
Svet	4.0	1.5	-2.3	4.0	2.8 / 4.0	2.6 / 4.0	3.3
razvite države	2.5	-0.1	-4.0	2.7	1.4	1.3	2.1
države v razvoju	7.9	5.3	2.5	7.5	6.1	5.5	5.9
ZDA	1.9	-0.3	-3.5	3.0	1.7 / 1.5	1.5 / 1.8	2.4
Japonska	2.4	-1.2	-6.3	4.0	-0.5 / -0.5	2.0 / 2.3	2.0
BRIC							
Kitajska	14.2	9.6	9.2	10.3	9.3 / 9.5	8.7 / 9.0	8.5
Rusija	8.1	5.2	-7.8	4.0	4.0 / 4.3	3.7 / 4.1	4.2
Indija	9.6	6.2	7.0	8.5	7.7 / 7.8	7.8 / 7.5	8.0
Brazilija	6.1	5.2	-0.6	7.5	3.7 / 3.8	2.7 / 3.6	3.8
EU	3.0	0.3	-4.2	1.9	1.6 / 1.6	0.7 / 1.1	1.7
Nemčija	2.7	1.1	-5.1	3.7	2.9	1.0	1.4
Italija	1.5	-1.3	-5.2	1.3	0.6	-0.3	1.0
Avstrija	3.7	1.4	-3.8	2.3	3.0	1.3	2.2
Francija	2.4	-0.1	-2.7	1.5	1.6	0.3	1.4
Slovenija	6.9	3.7	-8.1	1.2	2.4	3.6	3.6
Jugo-vzhodna Evropa	6.1	4.2	-3.7	0.5	1.8	2.7	3.3
Hrvaška	5.5	2.2	-6.0	-1.2	0.8	2.0	3.0
Srbija	10.7	6.9	-5.7	1.1	2.3	2.5	3.6
Albanija			3.3	4.0	4.1	3.9	5.0
BiH			-3.0	0.9	2.2	3.0	3.0
Makedonija			-0.9	0.7	2.0	3.0	3.0
Črna gora			-5.7	0.5	2.0	3.0	3.0
Turčija			-4.8	8.9	6.0	4.5	4.0

Vir: projekt LINK, New York, oktober 2011, WIIW Current Analysis and Forecast, Vienna, July 2011; World Economic Outlook, IMF, Washington DC, September 2011; EBRD (2011)

Gospodarska rast na Balkanu bo višja kot v EU, a ne dovolj izrazita za ekspanzijo slovenskega izvoza tja. Kljub uradnemu pesimizmu za Slovenijo napovedujemo optimistično 3.6% rast, malo že zato, da bi vzpodbudili k aktivnemu delovanju nosilcev odločitev za njeno doseg. Za te države bo rast v 2011 in 2012 pod 5%, tako da je proces dohitevanja (vsaj začasno) prekinjen. Razlog rasti v 2011 je izvoz v države srednje Evrope, vendar je še vedno prisoten kreditni krč, fiskalna politika bo restriktivna v konsolidaciji proračuna in brezposelnost ostaja visoka (WIIW, 2011).

3.2. Brezposelnost

Predvidena stagnacija na znatno višji stopnji brezposelnosti, kot je bila pred krizo, ob siceršnjem delnem okrevanju v proizvodnji (»jobless growth«), kaže na potrebo po strukturni transformaciji v realnem sektorju razvitih gospodarstev (Tabela 2). ZDA naj bi še naprej zaostajale za Evro državami, med njimi ima kljub številu preko 111 tisoč Slovenija še vedno podpopovprečno brezposelnost. Hitrejša rast v BRIC skupini naj bi znižala tudi njihovo brezposelnost, na Balkanu pa bo ostala visoka brezposelnost še naprej velik problem.

Tabela 2:
Brezposelnost

10

Stopnja brezposelnosti, %	2008	2009	2010	2011 _o	2012 _n
Svet					
Razvite države	5.8	8.0	8.3	7.9	7.9
ZDA	5.8	9.3	9.6	9.0	9.0
Japonska	4.0	5.1	5.1	4.9	4.8
Euro države	7.7	9.6	10.1	9.9	9.9
Nemčija	7.6	7.7	7.1	6.0	6.2
Italija	6.8	7.8	8.4	8.2	8.5
Avstrija	3.8	4.8	4.4	4.1	4.1
Francija	7.8	9.5	9.8	9.5	9.2
Slovenija	4.4	5.9	7.3	8.2	8.0
BRIC					
Brazilija	5.7	4.9	5.0	7.3	5.6
Rusija	14.0	11.6	6.9	8.7	6.9
Indija	8.3	10.9	12.0	8.5	7.7
Kitajska	5.9	-0.7	3.3	5.7	4.2

Vir: IMF World Economic Outlook, September 2011, projekt LINK, New York, oktober 2011
IMF WEO, September 2011

3.3. Inflacija

Tretji cilj, zmerna inflacija, naj bi bil tudi v naslednjih dveh letih izpolnjen, kljub močni monetarni stimulaciji gospodarstva ZDA. Vprašanje je, ali bo pod novim vodstvom ECB v luči reševanja krize evra odstopila od skrbi za inflacijo kot primarnem cilju. Novi predsednik Draghi je ob nastopu v novembru nepričakovano znižal temeljno obrestno mero za 25 bazičnih točk na 1.25%.

Tabela 3:
Inflacija

Inflacija - potrošne cene	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Svet	4.7	1.3	2.5	3.7	2.6	2.6
Razvite države	3.3	0.0	1.3	2.6	1.6	2.6
Države v razvoju	8.1	4.3	5.5	6.6	5.5	4.9
ZDA	3.8	-0.3	1.6	3.0	1.4	1.9
Japonska	1.4	-2.1	-1.5	0.8	0.5	0.3
EU						
Nemčija	2.8	0.2	1.1	2.3	1.8	1.7
Italija	3.5	0.8	1.6	2.7	1.7	1.6
Avstrija	3.2	0.4	1.7	3.2	2.1	1.8
Francija	3.2	0.1	1.7	2.2	1.7	1.8
Slovenija	5.6	0.8	2.0	2.4	2.8	2.8
BRIC						
Brazilija	5.7	4.9	5.0	7.3	5.6	4.6
Rusija	14.0	11.6	6.9	8.7	6.9	6.7
Indija	8.3	10.9	12.0	8.5	7.7	6.9
Kitajska	5.9	-0.7	3.3	5.7	4.2	3.6
Jugovzhodna Evropa						
Hrvaška	6.0	2.4	1.1	2.3	2.7	2.9
Srbija	12.4	8.1	6.3	11.0	5.5	3.8

Vir: projekt LINK, New York, oktober 2011, WIW, EBRD, IMF

V skladu s Phillipsovo krivuljo naj bi nekaj višja inflacija v BRIC bila skladna z njihovo hitrejšo rastjo BDP, na Balkanu in v drugih državah v razvoju pa odraz večje tržne nestabilnosti. Tudi Sloveniji inflacija ne predstavlja kratkoročnega problema, saj je nižja celo od povprečja EU.

3.4. Mednarodna trgovina

Z relativno visoko elastičnostjo glede na rast BDP sta izvoz in uvoz blaga in storitev v kriznem letu 2009 padla za 20%, po tem pa oživila, tako da je v 2011 že dosežen predhodni maksimum. Z znaki umirjanja gospodarske rasti pa je tudi napoved nadaljnje rasti trgovine bolj zmerna. Spet so stopnje rasti za razvite države nižje, v BRIC znatno višje. Menjava Slovenije s tujino naj bi rasla nad povprečjem EU, vendar se kažejo tendence umirjanja, ki opozarjajo tudi na potrebo po aktivni zunanjetrgovinski politiki na sedanjih trgih in iskanje novih trgov.

Tabela 4:

Mednarodna trgovina (letne stopnje rasti vrednosti blaga in nefaktorskih storitev, \$)

Regija	Tok	2008	2009	2010o	2011n	2012n	2013n
Svet	izvoz	14.1	-19.9	17.1	14.3	9.7	9.2
	uvoz	14.4	-20.6	17.5	14.2	9.7	9.2
Razvite države	izvoz	11.4	-20.1	13.6	12.5	4.7	6.1
	uvoz	11.3	-22.5	14.2	14.4	5.4	6.5
Severna Amerika	izvoz	10.0	-17.1	17.1	9.7	4.1	6.7
	uvoz	7.6	-22.2	19.7	9.4	3.2	4.2
EU	izvoz	11.0	-20.6	10.3	14.4	4.6	6.4
	uvoz	11.6	-22.6	10.9	16.3	5.6	7.5
Slovenija*	izvoz	2.9	-17.2	9.5	6.9	6.7	6.3
	uvoz	3.7	-19.6	7.2	5.1	6.0	5.2
Jugovzhodna Evropa	izvoz	18.9	-21.2	10.5	9.4	8.5	8.3
	uvoz	22.3	-28.4	1.4	18.1	7.3	7.9

* UMAR, realne stopnje rasti

Vir: projekt LINK, New York, oktober 2011, IMF.

12

3. 5 Gibanje glavnih ekonomskih parametrov

Glavne gospodarske parametre, po katerih se odločajo gospodarstveniki, predstavljajo cene surovin, valutni tečaji, obrestne mere.

Tabela 5:

Obrestne mere monetarnih avtoritet, sredi oktobra 2011
(spremembe v bazičnih točkah)

Država	obrestna mera X/2011	Zmanjšanje od viška v 2007/2008	Dvig od minimuma po 2009
ZDA	0.125	-513	0
Euroland	1.25	-300	25
Japonska	0.05	-47	0
Kitajska	6.56	-91	125
Indija	8.25	-75	350
Rusija	3.75	-350	100
UK	0.50	-525	0

Vir: projekt LINK, New York, oktober 2011

LINK predpostavlja, da ostane denarna politika v naslednjih dveh letih ekspanzivna: obrestne mere se ohranijo na sedanji nizki ravni (FED je to celo zagotovil do konca 2013), ni pa ponekod izključena morebitna nadaljnja uporaba posebnih instrumentov »tiskanja denarja«
QE (Tabela 5). Od velikih gospodarstev je v drugi polovici 2011 Indija povečala

centralno-bančno obrestno mero, ECB pa jo je znižala, obe spremembi za četrto odstotne točke.

Predpostavka LINK je, da ostajajo tečajni valut na približno sedanji ravni (1.38 \$ za 1 €, 78 Yenov za 1 \$), le kitajski juan naj bi zmerno apreciral, če bo Kitajska uslišala želje drugih članic G20, posebno ZDA (Tabela 6).

Tabela 6:
Tečajni, cene surovin, nafte, turizem

	2011	2012	2013
FED diskontna stopnja	0.25	0.25	0.25
ECB diskontna stopnja	1.25	1.25	1.25
BoJ diskontna stopnja	0.005	0.005	0.005
Euro/USD	1.38	1.38	1.38
Yen/USD	78	78	78
Renminbi/USD	6.20	6.20	6.02
Cena sodčka nafte Brent, USD	107	100	100
Cene kmetijskih surovin, hrane	rast	rast	rast
Turizem (rast števila tujih prihodov)	4-4.5%	2-4.0%	

13

Vir: projekt LINK, New York, oktober 2011

Cena nafte naj bi po padanju v drugi polovici 2011 v 2012 in 2013 ohranjala sedanjo raven okrog 100 \$ za sodček (Brent). Po Kaufmannu R. (The Forecast for World Oil Prices, CEES, LINK October 2011) ni glavni razlog velikih nihanj cen nafte od 2008 naprej v samih spremembah v ponudbi in povpraševanju po njej, temveč v »financiaciji« nafte in drugih virov energije. Cene energetske surovine so postale predmet špekulacij na finančnih trgih, tako da je njihovo napovedovanje na osnovi realnih gibanj ponudbe in povpraševanja neuspešno. Za sedaj napoved kaže na delno znižanje cen nafte v 2012, zatem pa postopna rast do 2014.

Cene kmetijskih surovin naj bi se postopno povečale v naslednjih dveh letih, vendar ne bi presegle ravni iz časa krize. Glede kmetijskih surovin se pričakuje (Westhoff, P: The outlook for agricultural commodities, FAPRI, LINK, October 2011) nadaljevanje nestabilnosti na trgih in pri cenah, ker so zaloge nekaterih surovin majhne (koruza) in ker je na kratek rok povpraševanje zelo neelastično. Ob povprečnem vremenu in nadaljevanju rasti BDP bo raslo gojenje živine, kar bo večalo povpraševanje po hrani zanjo, počasnejša bo uporaba žita za etanol; cene pšenice, oljke, sladkorja naj bi se znižale glede na vrh v 2011, a ostale v povprečju nad predhodno ravnijo, medtem ko bodo tudi cene živine ostale visoke.

V obdobju do 2016 bo na prebivalca v svetu rasla poraba koruze na 130 kg, malo pod 100 kg poraba pšenice, dobrih 60 kg poraba riža in 40 kg poraba soje. Glavne determinante

navedenih gibanj sistemske narave bodo zmanjšanje subvencij zaradi nižanja ameriškega deficita, reforme politike EU in morebitna sklenitev trgovinskih sporazumov (bilateralno ali v okviru WTO rund).

Samostojno vzpodbudo svetovni gospodarski aktivnosti naj bi pomenil v naslednjih dveh letih turizem, ki naj bi po uspešni 2010 tudi v 2011 dosegel rast števila tujih prihodov 2-4.5%, v 2012 pa bolj umirjeno 2-4% (Kester J.: Prospects for international tourism, UNWTO; LINK, October 2011).

14

4. Odprta vprašanja

4.1. Predpostavke napovedi

Glavne predpostavke IMF pri gospodarski napovedi za 2012 so, da bo kriza evra obvladana, da se globalna finančna nestabilnost ne bo povečala in da bančna reforma bistveno ne bo poslabšala pogojev kreditiranja. Za 2012 IMF predvideva postopno pospešitev rasti BDP, pri čemer anemično rast v razvitih državah na ravni 1.5%, pokrili dobra 6% rast v razvijajočih državah (emerging markets EM) in državah v razvoju, vendar so EM še prešibke, da bi nadomestile slabo rast v razvitih državah. Tveganja navzdol (downside risk) v napovedi so zaradi možnosti krize evro držav, višjih prihrankov prebivalstva, suverenih tveganj v ne-evro državah in omejitev pri ponudbi nafte.

OECD (Turner N.: Quantifying the Downside Financial Risk, LINK, October 2011) ugotavlja, da je scenarij »prerinili se bomo skozi« vse manj verjeten, tveganja v negativno smer glede bankrotiranja držav (suvereno tveganje) povzročajo bančne izgube, višja plačila državnih obveznic, nižje cene delnic in naraščajoča averzija proti tveganjem. Nasprotno, uspešno ukrepanje proti nalezljivosti krize bi pomenilo pozitiven vpliv na gospodarsko aktivnost.

Tudi Oxford Economics (Cooper A.; Teethering on the brink, LINK, October 2011) vidi glavne nevarnosti napovedanemu postopnemu oživljanju gospodarske aktivnosti v svetu v treh dejavnikih; to so finančna kontaminacija v Evro državah, recesija v ZDA in padeč kitajskega trga nepremičnin.

Mahmood M. v imenu ILO ugotavlja, (The macro problem of the relationship between growth and employment, LINK, October 2011), da je razlog rasti produkta brez rasti zaposlenosti (»jobless growth«) v večjem prispevku rasti produktivnosti kot posledici tehnološkega razvoja v okrevanju svetovnega gospodarstva, kar je bolj izrazito v državah s hitrejšo rastjo produktivnost in produkta.

Londonski NIERS (Holland D.: Prospects for Europe, LINK. October 2011) je zelo ekspliciten glede perspektive evropskih gospodarstev, saj za razdobje 2011-2012

napoveduje 100% verjetnost recesije (dva zaporedna četrletja negativne stopnje rasti BDP) za Grčijo in Portugalsko, 55% verjetnost recesije za Italijo in Španijo, 50% verjetnost za Nizozemsko in UK, neznatno manj za Finsko in Dansko, 40% verjetnost za Irsko, 30% za Nemčijo, Avstrijo in Francijo, manj kot 20% le za Belgijo ter skoraj 30% za celotno Evro območje. Verjetnosti so ocenjene na osnovi fiksnih predpostavk glede razvoja dolžniške krize, medvalutnih gibanj, fiskalne politike in premije za tveganje.

4.2. Izzivi napovedi

Med glavnimi izzivi za ekonomsko politiko so tisti, ki zadevajo realni sektor, makro-upravljanje in problemi finančnega sektorja, ki dušijo realni sektor v rasti.

15

V večini razvitih držav je v 2011 šlo za kombinacijo ekspanzivne monetarne in restriktivne fiskalne politike. J-krivulja velja tudi za fiskalne bilance, kjer se najprej z državnimi izdatki (ki pomenijo povečanje proračunskega primanjkljaja) zažene gospodarsko rast, da bi zatem višja rast BDP prinesla večje davčne prihodke in tako zmanjšala proračunski primanjkljaj.

V deželah v razvoju je bila raznolikost večja: monetarna restrikcija za ustavitev inflacije je bila prevladujoča v novih gospodarstvih BRIC. Večina držav v razvoju je imela močnejšo fiskalno pozicijo kot razvite države.

Krepitev mednarodne koordinacije ekonomskih politik je glavni cilj, ki ga je Vrh G-20 v Cannesu samo delno dotaknil.

Erns E.: (Finance and Jobs, ILO, LINK, October 2011) pokaže, da nestabilnost finančnega sektorja ustvarja pomembne negativne zunanje učinke (eksternalije) za realni sektor, saj limitira investicije in ustvarja balane. Zahteva njegovo regulacijo, predvsem zmanjšanje asimetričnosti informacije med posojilodajalcem in posojilodajcem, večjo transparentnost, ustvarjanje rezervacij za sistemska tveganja, uskladitev iniciativ za tveganja s preferencami kreditorja. Različni akterji na trgu imajo različne cilje in agende. Ovire v tej reformi so regulatorna arbitraža, pomanjkanje informacij o finančnih institucijah s strani domačih regulatorjev, neregulirani mednarodni finančni trgi. Obstoječemu posojilodajalcu v zadnji sili (centralna banka) bi bilo treba dodati še investitorja v zadnji sili (država) in ocenjevalno agencijo v zadnji sili (mednarodno).

Reševanje evra je danes že svojevrsten globalni problem z vplivom tudi na realno ekonomijo. Med različnimi pogledi ga dobro opredelita razmišljanji Roubinija v samostojnem internem članku oktobra 2011 in Wolfa v FT 9. novembra 2011. Po njunem mnenju je potrebno razlikovati med toki in stanji (stoki). Možne so štiri opcije reševanja::

1/ obnova rasti in konkurenčnosti z agresivno monetarno stimulacijo, šibkejšim € in stimulacijami v jedru € zone, medtem ko periferija uvede večjo restriktivnost (austerit) in reforme,

- 2/ deflacijska prilagoditev samo na periferiji, skupaj s strukturnimi spremembami, da bi znižali nominalne plače,
- 3/ permanentno financiranje nekonkurenčne periferije s strani jedra €zone,
- 4/ široko prestrukturiranje dolga in delni razpad €zone (izhod slabega člana).

Prva opcija bi ekonomsko najlažje delovala, a je politično nesprejemljiva za Nemčijo, druga politično ni sprejemljiva za periferijo, tretja ni sprejemljiva tako za jedro kot periferijo, četrta ni (za zdaj) sprejemljiva za nikogar. Dejansko se dogaja nesrečna kombinacija druge in tretje opcije. Dolgoročno sta prva in četrta opcija najbolj verjetni, vsi se prilagodijo v €zoni ali pa le-ta razpade.

16

Kaj bi pomenil kooperativni izhod Grčije iz €zone (četrta), z možnostjo, da se ozdravljena vrne nazaj? Širil bi epidemijo na druge periferne države. Razdelane so finančne posledice, odgovoriti pa je treba na vprašanje, kaj pa socialne in realno ekonomske posledice v državi, ki je izstopila iz €zone. Tudi druga opcija socialno-politično ne bi vzdržala. Za ohranitev €zone tako ostaja le prva opcija, če tretja ni sprejemljiva za reševalca Nemčijo, druga pa ne za periferne šibke države.

5. Zakaj rast brez zaposlovanja ?

V realnem sektorju je prišlo v dolgoročnem razvoju do bistvenih premikov, ki povzročajo probleme. Med dvema komponentama rasti produkta je povečanje produktivnosti kot prispevek kapitalsko opredmetenega tehnološkega razvoja (ICT) prispeval več kot rast zaposlenosti. Zato ponudba materialnih produktov raste hitreje od dohodkovno podprtega povpraševanja, saj gre za »jobless growth« (rast produkta brez rasti zaposlenosti). Posledice so: kopičenje zalog neprodanih produktov, padec cen, kar daje producentom manjše dohodke, in trajna brezposelnost v obliki tehnoloških viškov. Edina rešitev je aktivna sektorska politika države, ki bo z lastnimi investicijami omogočila čim večjo in čim hitrejšo preusmeritev viška delovnih ljudi iz sektorja industrije v terciarni sektor storitev. Ponavlja se stanje pred veliko krizo, v 1920-tih, ko je velik tehnološki preboj v kmetijstvu ustvaril višek delovne sile, hkrati pa je preboj avtomobilske industrije zahteval prehod ljudi iz primarnega sektorja (kmetijstvo) v sekundarni (industrijo), zamuda v prilagoditvi pa je bila eden vzrokov (simptom) nastale krize.

V zadnjih desetletjih liberalne ekonomije je njena filozofija prodrla tudi na področje laissez-faire dolgoročnega razvoja: država naj se ne vmešava in ostaja tudi razvojno le čuvar reda (in privilegijev, bogastva elit). Kriza trezni tudi dolgoročne strategije: država ponovno pridobiva aktivno vlogo; po nekaterih avtorjih v krepitvi komparativnih prednosti lastnega gospodarstva, verjetneje pa še dlje, v aktivnem izboru primernih sektorjev (vprašanje ali že tudi zmagovalnih podjetij), ki jih razvojno podpira, da bi absorbirali tehnološke presežke delovne sile v industriji (avtor, ABCDE konferenca Svetovne banke, Stockholm, Junij

2010). Tista, država, ki bo bolj uspešna v tej strukturalni transformaciji iz industrije v sektorje storitev pa tudi primarne proizvodnje, bo imela manj dolgoročno brezposelnih (in mladih iskalcev prve zaposlitve) ter hitrejšo gospodarsko rast. Seveda ne gre za ukinjanje industrije, predvsem v nišah s komparativnimi prednostmi bo še vedno uspevala, le zaposlitve za vse v njej ne bo več in se morajo prezaposeliti. Identificirati je potrebno druge storitvene in primarne sektorje, ki naj jih država podpira z aktivno politiko. Za Slovenijo so to turizem, zdravilišča, ...

Drugi problemi v rasti realnega sektorja gospodarstva (Stiglitz, J. LINK oktober 2011) so povezani z varčevanjem v strahu pred krizo in redistribucijo dohodka v korist bogatih. Konkretno:

- premik industrije iz razvitih držav v države v razvoju zaradi sprememb v komparativnih prednostih,
- povečanje neenakosti dohodkov in premoženja državljanov, ki pomeni manjšo zasebno potrošnjo in s tem padec agregatnega povpraševanja z negativnimi posledicami za rast na kratek rok;
- povečevanje rezerv (torej varčevanje) posameznih držav v strahu pred krizo dolgov, kar zmanjšuje globalno povpraševanje in povečuje brezposelnost (analogija Keynesovemu paradoksu varčevanja v okviru posamezne države),
- varčevanje (odplačevanje dolgov) prebivalstva, podjetij, finančnih institucij, države, naj bi na mikro ravni izboljšalo položaj posameznega gospodarskega akterja, vendar hkrati zmanjšuje agregatno povpraševanje in s tem gospodarsko rast na makro ravni in s tem dohodke vseh teh akterjev, tako da si delajo škodo in kljub prizadevanjem ne rešujejo iz zadolženosti (Keynesov »paradox of thrift«);
- visoke cene nafte in energije pomenijo pretežno redistribucijo dohodkov v bogatejše države z višjo nagnjenostjo k varčevanju, nižjo k porabi, kar prispeva tudi k zmanjšanju globalnega povpraševanja in zato recesijskim težnjam v svetu.

Navedeni razlogi pomenijo, da celo, če bi bil evrski sistem rešen in banke ter finančni sistem ozdravljena, problemov v realnem sektorju svetovnega gospodarstva ne bo zmanjkalo. Odpravlja jih lahko le aktivnejša (fiskalna) politika države, točno nasprotna od tiste, ki jo vodi EU, Slovenija in kakršno predlagajo praktično vsi ekonomski programi ekip pred volitvami.

Odgovor, da bodo bogatejši posamezniki, države pač več investirale in tako pognale gospodarstvo, je ključno odvisen od zaupanja, ki jih bo k temu vzpodbudilo. Sedanja svetovna politična, gospodarska, finančna negotovost jih pač ne vzpodbujajo: čakajo in sedijo na denarju. Ekonomija ponudbe v takih razmerah ne deluje, česar mnogi še niso spoznali.

Viri:

Cooper A.: **Teethering on the brink**, LINK, October 2011;

Erns E.: **Finance and Jobs**, ILO, LINK, October 2011;

Global Economic Outlook, projekt LINK, UN, Toronto, New York, October 2011;

Holland D.: **Prospects for Europe**, LINK, October 2011;

Kaufmannu R.: **The Forecats for World Oil Prices**, CEES, LINK October 2011;

Kester J.: **Prospects for international tourism**, UNWTO; LINK, October 2011;

Mahmood M.: **The macro problem of the relationship between growth and employment**, ILO, LINK, October 2011;

Shelburne R.C.: **Prospect for CIS and Economies in Transition**, UN ECE, LINK, October 2011;

Štiblar F., Mencinger J.: **Country Report: Slovenia**, LINK, New York, October 2011;

Štiblar F ed.: **Development Strategies**, Manet, Pravna fakulteta, Ljubljana, April 2011;

Turner N.: **Quantifying the Downside Financial Risk**, LINK, October 2011;

WIIW: **Current Analysis and Forecast for the countries of Central, East and Southeast Europe**, Vienna, July 2011;

World Economic Outlook, IMF, Washington DC, September 2011;

ZAHTEV REGULATORJEV POGLABLJAJO STAGNACIJO

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

Kljub padcu tekoče rasti se je bolj dolgoročna dinamika trošenja prebivalstva in države v avgustu popravila, dinamika investicij pa se je močno poslabšala. Izvozna dinamika je kljub upadu v septembru ostala višja kot v EU. Vse slabši rezultati pri gospodarskih partnerjih so končno zmanjšali pričakovano dinamiko izvoznega povpraševanja, ki je doslej poganjalo gospodarsko aktivnost v predelovalni dejavnosti. Oktobrski podatki kažejo na še močnejša poslabšanja. Medletna rast trgovinske menjave se krči, manjši trgovinski primanjkljaj pa prispeva k pozitivni plačilni bilanci. Izvoz je pred zdajšnjim upadanjem že presegel rekordnega, uvoz pa je zaostal za rekordnim uvozom pred krizo sredi leta 2008. Malone vsi kazalci gospodarske klime v oktobru kažejo poslabšanje, pričakovanja za naslednje mesece niso spodbudna. Zaupanje se zmanjšuje v predelovalnih in večini storitvenih dejavnostih; v gradbeništvu, kjer so pričakovanja ugodnejša, pa so vsa dogajanja na ravni tretjino pod dolgoletnim povprečjem. Gospodarski optimizem v EU prav tako plahni.

19

Industrijska produkcija se je septembra okrepila, vendar so medletna povečanja vse manjša, impulzni trend že v septembru kaže navzdol. Tudi septembrski porasti v industriji EU in evro območju so šibki, produkcija po članicah iz meseca v mesec močno niha. Kriza v gradbeništvu se nadaljuje in ji še ni videti konca. Turistična sezona je bila po zaslugi tujih gostov tudi ob koncu poletja solidna. Transportne dejavnosti so se predvsem krčile, izjema je pomorski promet. Število iskalcev zaposlitve se je ponovno dvignilo nad 110 tisoč, pretok med na novo prijavljenimi in odjavljenimi, ki so uspeli najti delo, pa se je poslabšal. Stopnja anketne brezposelnosti se je septembra dvignila tako v evro območju kot tudi v celotni EU; razlike med uspešnimi (Avstrija, Nizozemska) in neuspešnimi (Španija, Grčija) so ogromne in se še povečujejo.

Rast cen se je po zaostajanju oktobra povsem približala rasti v evro območju; spet so opazno poskočile cene blaga, saj so se cene storitev znižale; oboje gre v veliki meri pripisati sezonskim nihanjem. Pešanje gospodarske aktivnosti v EU stiska cene proizvajalcev, ki izvažajo na evropski trg. Podobna gibanja cen se bodo nadaljevala tudi v prihodnjih mesecih. Cenovna pričakovanja v EU so podobna kot v Sloveniji. Disperzija rasti svetovnih cen surovin se povečuje, na kratkoročna nihanja močno vplivajo špekulacije in negotovost. Dolgoročna dinamika plač se še naprej zmanjšuje, rast plač v javnem sektorju zaostaja. Delež plač v BDP, ki se v kriznih razdobjih povečuje, v Sloveniji ostaja bistveno višji kot v evro območju, kjer se je začel že v letu 2009 zmanjševati, medtem ko je v Sloveniji stagniral in ostaja 4.3 odstotne točke višji kot v pred-kriznih časih.

Zaradi težav z informacijsko podporo manjka porazdelitev javnofinančnih prihodkov po davčnih osnovah; če so podatki o nerazporejenih prihodkih pravi, so bili skupni oktobrski prihodki za približno 8 odstotkov višji kot lani. Analiza prihodkov do sredine leta kaže, da je rast posrednih davkov po zaostajanju konec leta 2010 dosegla rast v evro območju, ob podobni dinamiki je nekoliko zaostajala rast neposrednih davkov, medtem ko po velikem zmanjšanju sredi 2009 rast prispevkov za socialno varnost približno spremlja dinamiko v evro območju. Krediti gredo še naprej navzdol Dinamika skupnih kreditov podjetjem in prebivalstvu, ki je bila do sredine 2010 večja kot v evro območju, odtlej zaostaja, še bolj zaostaja dinamika depozitov. Pospušeno zaostrovanje evropskih regulatorjev bo še bolj skrčilo bilance bank in njihovo kreditno aktivnost. V Sloveniji so izjema stanovanjski krediti, ki rastejo precej hitreje kot v evro območju in popravljajo bilance bank, vendar se tudi njihova dinamika hitro krči. Depozitne obrestne mere se niso spremenile, posojilne so se nekoliko zvišale za prebivalstvo in znižale za podjetja. Pozitivna tekoča plačilna bilanca v septembru je v pozitivnost spremenila tudi devetmesečni saldo. K temu sta največ prinesla presežka na računih storitev in transferov, ki sta odtehtala večja primanjkljaja na računih blaga in dohodkov. Neto dolg Slovenije bolj ali manj stagnira, povečevanje javnega dolga omogoča zmanjševanje privatnega.

THE DEMANDS OF REGULATORS DEEPEN STAGNATION

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

Despite drop of current growth, longer run dynamics of households and government consumption improved in August, while the dynamics of investment demand contracted considerably. Export dynamics in September worsened but remained better than in EU27. Worsened results of major trade partners finally affected expectations of export dynamics which has until now pushed economic activity in manufacturing. The data for October are even worse. Yearly growth of foreign trade is shrinking while smaller trade deficit contributes to positive balance on the current account. Seasonally adjusted exports exceeded record levels of 2008 while this was not the case with imports which lagged behind its record levels. Most indicators of business climate worsened, expectations are even worse. The confidence diminishes in manufacturing and services; slight improvements in construction are on the level one third below long run average. Economic optimism in EU fades as well.

Industrial production strengthened slightly in September, though yearly growth rates are decreasing from month to month while impulse trend turned to negative. The increases of industrial production in EU are weak as well; the data for member countries fluctuate from month to month. The crisis in construction continues without a sign of improvement. Tourist season was due to foreign tourists quite good also at the end of the summer. Transportation activities have been mainly shrinking with exception of maritime transportation. The number of jobseekers returned to more than 110 thousands, the flows into status of unemployed and back to jobs worsened. The rate of unemployment increased both the euro zone and in EU27; the difference between successful (Austria, Netherlands) and unsuccessful (Greece, Spain) are enormous and widening.

21

In October, inflation in Slovenia came near to inflation in the euro zone; this was caused by increases in prices of goods and decreases in prices of services; both to great extent due to seasonal factors. Contraction of economic activity in EU compresses prices of producers exporting to European markets. Similar development can be expected in the near future as price expectations in EU are similar to those in Slovenia. Dispersion in the growth of world raw material prices is increasing; short run dynamics is influenced by speculations and uncertainties. Long run dynamics of wages continues to slow down, the growth of wages in the public sector lags behind the growth in the private sector. Despite the slowdown the share of wages in GDP, which normally increases during the crisis, has remained much higher than in the euro zone, where it began to decrease already in 2009. It stagnates in Slovenia and remains 4.3 percentage points higher than it was before the crisis.

Due to informational problems in the tax authorities there is no proper distribution of tax revenues to different tax bases; if provisional data on indivisible revenues are correct. total revenues of the public sector in October were approximately 8 percent higher than a year ago. The analysis of tax revenues until the second quarter of 2011 indicates that the dynamics of previously lagging indirect taxes reached the dynamics in the euro area. The growth of direct taxes lagged slightly behind the growth of direct taxes in the euro area while the dynamics of social security contributions accompanied the dynamics in the Euro area (after enormous drop in 2009). Credit activity has worsened. The dynamics of credits to households and business sectors which exceeded the dynamics in the euro zone before the middle of 2010, has lagged since then. The eagerness of regulators to strengthen the rule on capital adequacy will further contract banks balances and their credit activity. While the housing credits in Slovenia were an exemption growing much faster than in the euro area and assisting the banks balances their dynamics worsens rapidly, as well. Passive interest rates have not changed, active interest rates have increased slightly for households and decreased for businesses. Positive balance on the current account in September turned the current account balance to positive for nine months as well. Surpluses on the service account and account of current transfers outweighed the deficits on the trade and income accounts. Net foreign debt stagnates; the growth of public foreign debt enables the decrease of private foreign debt.

AGREGATNO POVPRASEVANJE IN PRIČAKOVANJA

1. Pričakovana dinamika povpraševanja se je začela poslabševati

Skupno domače trošenje se je v avgustu zmanjšalo (za 1.9%). Ker je avgust sezonsko zelo šibek mesec za domače trošenje, se je navkljub padcu tekoče rasti bolj dolgoročna dinamika opazno popravila (čeprav je še naprej ostala negativna); medletna stopnja se je dvignila z -5.4% v juliju na -1.7% v avgustu, pa tudi rast impulznega trenda se je precej popravila (dosegla je največjo vrednost po letošnjem januarju).

22

Trošenje prebivalstva je bilo avgusta enako kot julija, ker pa je avgust sezonsko šibak mesec, je seveda bolj dolgoročna dinamika močno porasla (medletna stopnja rasti je bila 1.9%, rast impulznega trenda pa še močnejša). Trošenje države za blago in storitve se je avgusta že drugi mesec povečalo, tako, da je bilo v obeh mesecih skupaj za približno 4.8% višje kot pred letom dni. Izdatki za investicije pa so avgusta še naprej hitro padali, medletna stopnja rasti je ponovno padla pod -15% .

Izvozno povpraševanje se je po relativno nizki dinamiki v juniju in juliju, avgusta in septembra opazno popravila. Septembra je izvoz porasel kar za 25%, seveda je k temu levji delež prispevala močna septembrska sezona, saj se je bolj dolgoročna dinamika zmanjšala glede na avgust. Navkljub temu pa je bila bolj dolgoročna dinamika izvoza septembra ponovno višja kot v EU (medletna rast izvoza je bila v Sloveniji 9.6%, v EU pa 7.1%).

Vse slabši gospodarski kazalci pri tujih gospodarskih partnerjih Slovenije (predvsem v EU) so končno poslabšali tudi pričakovano dinamiko daleč najbolj pomembnega »motorja« povpraševanja - izvoznega povpraševanja v predelovalni dejavnosti. Pričakovano povpraševanje v predelovalni dejavnosti je namreč oktobra prvikrat po letu dni opazneje zaostalo za dolgoletnim povprečjem, tako pri izvoznem kot skupnem povpraševanju. Če sodimo po pričakovanjih v trgovini na drobno in v storitvenih sektorjih, kratkoročno ni pričakovati opaznega pešanja trošenja prebivalstva, saj se pri trgovini na drobno pričakovane prodaje še naprej držijo dolgoročnega povprečja, pri storitvenih sektorjih so sicer nekaj pod dolgoletnim povprečjem, vendar stagnirajo.

Oktohrska pričakovanja v EU kažejo, v primerjavi s Slovenijo, v bližnjih mesecih še bolj izrazite znake pešanja povpraševanja.

2. Ob nižani medletni rasti tudi podpovprečen blagovni primanjkljaj v septembru

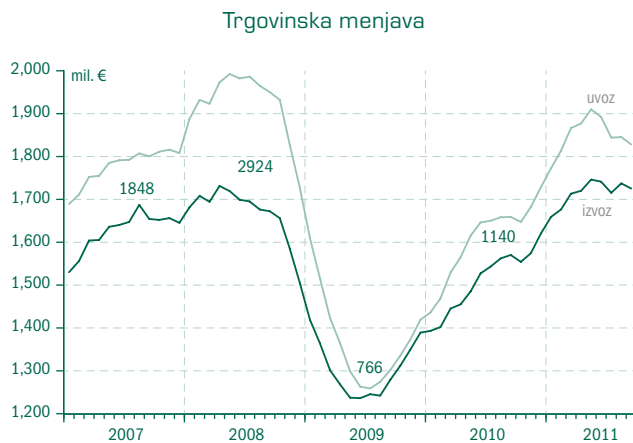
V septembru so bili medletno povečanje izvoza in uvoza blaga, a tudi blagovni primanjkljaj podpovprečni. V devetih mesecih skupaj relativno visoka rast izvoza še presega rast uvoza,

tako da je pokritost uvoza z izvozom relativno visoka in omogoča pozitivni saldo tekočega računa plačilne bilance, kar imajo le redke članice EU.

Septembra 2011 je bil skupni izvoz 1876 milijonov €, kar je 9.2% več kot septembra lani. Skupni uvoz je bil 1980 milijonov € (8.3% več), kar pomeni blagovni primanjkljaj 104 milijonov € oziroma 94.7% pokritje uvoza z izvozom. Pri tem je bila odprema blaga v članice EU 1345 milijonov € (7.5% več kot v enakem mesecu lani), prejem blaga iz EU 1547 milijonov € (medletno povečanje za 8.1%), kar pomeni primanjkljaj 202 milijona €. V menjavi z nečlanicami EU je bil septembra izvoz 531 milijonov € (13.8% medletno povečanje), uvoz 434 milijonov € (9.3% porast), kar daje presežek 97 milijonov €.

23

V prvih treh četrtinah leta je bil skupni izvoz 15357 milijonov € (14.3% več kot v enakem obdobju 2010), skupni uvoz 16422 milijonov € (13.8% več kot lani), kar pomeni primanjkljaj 1064 milijonov € oziroma 93.5% pokritje uvoza z izvozom. Pri tem je znašala odprema blaga v EU 11165 milijonov € (15.6% več kot lani), prejem blaga iz EU 12779 milijonov € (13.9% več kot lani), kar da primanjkljaj 1614 milijonov €. Izvoz blaga v nečlanice EU je znašal 4193 milijonov € (10.9% več kot v devetih mesecih lani), uvoz iz nečlanic EU 3643 milijonov € (povečanje glede na devet mesecev lani znaša 13.7%), kar pomeni presežek 550 milijonov €.

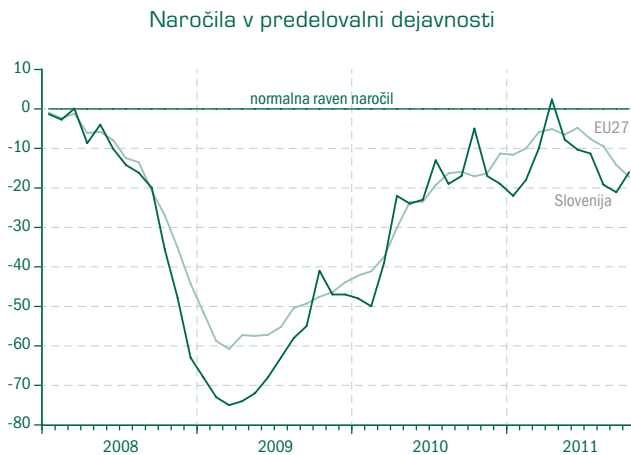

Vir: SURS
Opomba: desezonorane vrednosti

3. Gospodarska klima se ponovno ohlaja

Po anketi Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) se je gospodarska klima v oktobru ponovno poslabšala; vrednost kazalnika se je znižala za štiri odstotne točke glede

na predhodni mesec, od oktobra lani je nižja za 3 odstotne točke, hkrati pa je njegova vrednost še za 10 odstotnih točk nižja od dolgoletnega povprečja.

24

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih v oktobru je za sedem odstotnih točk nižja kot septembra, glede na oktober lani je bila njegova vrednost nižja za 12 odstotnih točk, glede na dolgoletno povprečje pa za 6 odstotnih točk. Pričakovanja za naslednje tri mesece so se znižala, kazalnik zaupanja pa je dosegel svojo najnižjo vrednost po decembru 2009. Med kazalniki stanj se je glede na predhodni mesec najbolj, za pet odstotnih točk, znižala vrednost kazalnika skupna naročila, med kazalniki pričakovanj pa se je glede na mesec september najbolj znižala vrednost kazalnika pričakovana proizvodnja in sicer za 8 odstotnih točk.

Zaupanje v storitvenih dejavnostih rahlo plahni, saj je bila vrednost kazalnika zaupanja v teh sektorjih v oktobru 2011 za dve odstotni točki nižja kot predhodni mesec, hkrati pa je bila za 19 odstotnih točk nižja od dolgoletnega povprečja, v primerjavi z oktobrom lanskega leta pa je bila njegova vrednost višja za 4 odstotne točke.

Zaupanje pa ostaja na nizki ravni tudi v gradbeništvu, saj je vrednost kazalnika zaupanja v tem sektorju v oktobru enaka septembrski, v primerjavi z lanskim oktobrom je bila za 7 odstotnih točk višja, hkrati pa je bila za 31 odstotnih točk nižja od dolgoletnega povprečja. Pričakovanja za naslednje tri mesece so v glavnem ugodna. Glavna omejitvena dejavnika v gradbeništvu v oktobru sta bila nezadostno povpraševanje, s čimer se je spopadalo 48% gradbenih podjetij, in velika konkurenca v panogi, kar je kot omejitev navedlo 47% podjetij.

Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno se je v oktobru glede na predhodni mesec znižala za 1 odstotno točko, glede na oktober lani pa je bila prav tako za 1 odstotno točko

višja. V oktobru je bil delež podjetij v sektorju, ki tožijo nad majhnim povpraševanjem, 43%, kar 47% podjetij je kot omejitveni dejavnik navedlo konkurenco v panogi, za 41% podjetij v trgovini na drobno pa so omejitve pomenili visoki stroški dela.

Gospodarska klima se je v celotni EU27 v splošnem nekoliko pokvarila. Po podatkih Eurostata so se v oktobru 2011 naročila v predelovalni dejavnosti glede na mesec poprej znižala za 3 odstotne točke, glede na september lani pa so višja za desetinko odstotne točke. Glede na september so se v oktobru za 1,3 odstotne točke zvišala naročila v gradbeništvu, medtem ko so se pričakovanja v trgovini na drobno izboljšala za dobri 2 odstotni točki, hkrati pa so tudi 18 točk nižja kot oktobra lani. Splošni poslovni optimizem je v oktobru 2011 v celotni sedemindvajseterici upadel in sicer za dobre štiri odstotne točke, v primerjavi z lanskim oktobrom pa je nižji za dobrih 7 odstotnih točk.

GOSPODARSKA AKTIVNOST IN ZAPOSLENOST

4. Industrijska produkcija v septembru višja

Industrijska produkcija se je septembra povečala. Po podatkih SURS-a je bila v septembru za 1,6 odstotka višja kot mesec prej in hkrati za 2,5 višja kot v septembru lanskega leta, produkcija v prvih devetih mesecih letošnjega leta pa je bila za dobre 4% višja kot v enakem obdobju lani. Impulzni trend pa kaže, da se je v avgustu mesecu industrijska produkcija zniževala in sicer po stopnji 0,89%. Zaloge industrijskih produktov pri proizvajalcih so bile praktično enake kot v mesecu prej, v primerjavi z lanskim septembrom pa za dobrih 6% večje.

Dejavnost rudarstva se je v letošnjem septembru zvišala za dobrih 6% glede na avgust, v primerjavi z septembrom 2010 pa se je rudarstvo le nekoliko skrčilo in sicer za 0,2%. V prvih devetih mesecih letošnjega leta je bila dejavnost rudarstva za slabih 8% nižja kot v enakem obdobju lanskega leta.

Aktivnost v predelovalnih dejavnostih se je glede na mesec poprej v septembru letos zvišala za 3,5%, glede na september 2010 pa se je produkcija predelovalnih dejavnosti povečala za slabe 3%. Prav tako se je dejavnost v predelovalni industriji povečala v prvih devetih mesecih letošnjega leta glede na enako obdobje lani in sicer za 4,5%. Avgustovski impulzni trend aktivnosti predelovalnih dejavnosti pa kaže zmanjševanje v vrednosti 1,03% mesečno.

V septembru se je aktivnost sektorja oskrba z elektriko, plinom in vodo glede na lanski september za malenkost zmanjšala in sicer za 0,3%, glede na predhodni mesec pa je bila produkcija tega sektorja nižja za slabe štiri odstotke.

Produkcija v septembru v primerjavi s predhodnim mesecem je bila za slabe tri odstotke nižja v proizvodnji proizvodov za vmesno porabo, za skoraj pol odstotka višja v proizvodnji proizvodov za investicije in za poltretji odstotek višja v proizvodnji proizvodov za široko porabo.

Podatki Eurostata kažejo, da se je v avgustu glede na julij industrijska produkcija povečala za 0,9% v EU27, na območju evra pa za 1,2%. Glede na avgust lani pa se je v letošnjem avgustu industrijska produkcija v EU27 povečala za 4,3%, na območju evra pa za 5,3%. Med državami članicami, za katere so podatki, je industrijska produkcija v avgustu glede na mesec poprej padla v desetih, zrasla pa v dvanajstih državah in sicer največ na Portugalskem (8,2%), Irskem (4,4%) in v Italiji (4,3%). Največji upad industrijske produkcije so v mesecu avgustu 2011 zabeležili na Danskem (-3,0%) in na Švedskem (-2,7%).

26

5. Porast tujega turističnega povpraševanja ob koncu poletne sezone

Kriza v gradbeništvu se nadaljuje. Po podatkih SURS-a je bila vrednost gradbenih del, opravljenih avgusta letos, za skoraj 7% nižja od vrednosti gradbenih del, opravljenih v juliju, v primerjavi z avgustom lani pa se je zmanjšala za skoraj tretjino. Nekoliko bolj rožnato sliko kaže impulzni trend opravljenih gradbenih ur, katerega vrednost se je prvič po marcu 2010 dvignila nad nič in je v avgustu znašala 1,13%.

Število turističnih prenočitev se je ob koncu poletne sezone povečevalo. Avgusta jih je bilo za 7% več kot v enakem mesecu leta 2010, hkrati pa se je skupno število prenočitev v osmem mesecu letos trendno zviševalo po mesečni stopnji 0,65%. Na porast skupnega števila prenočitev je vplival močan porast tujega turističnega povpraševanja, saj je v avgustu število turističnih prenočitev tujih gostov zraslo za deset odstotkov glede na avgust 2010. Število prenočitev domačih gostov se je v avgustu povečalo in sicer za dobra dva odstotka glede na enak mesec v lanskem letu. Impulzni trend prenočitev domačih gostov v avgustu kaže krčenje po stopnji 1,29%

Podatki SURS-a o transportu za avgust kažejo, da je bilo v javnem cestnem prevozu prepeljanih za dobrih 14%, v zračnem prevozu pa za slabih 11% manj potnikov kot v avgustu lani, število opravljenih potniških kilometrov je bilo v javnem cestnem prevozu za dobrih osem odstotkov, v zračnem prevozu pa za 6,7% manjše. V cestnem mestnem prevozu je bilo avgusta prepeljanih za 8% manj potnikov kot v istem mesecu 2010. Potniški promet na brniškem letališču se je v avgustu glede na avgust lani zmanjšal za skoraj 15%. V pomorskem prevozu je bilo v avgustu prepeljanega za 24,5% več blaga, opravljenih tonskih kilometrov pa je bilo za 6,5% več kot avgusta lani. V avgustu je bilo glede na enak mesec lani v register vpisanih 4,2% manj prvič registriranih cestnih motornih vozil, med njimi za dobrih 5% manj osebnih avtomobilov.

6. Ponovna rast brezposelnosti

Število aktivnih prebivalcev se je po podatkih SURS-a v avgustu zmanjšalo na 930033 oziroma za 1691 oseb glede na mesec prej, glede na lanski avgust pa se je število zmanjšalo za 0,3%. V avgustu je bilo v Sloveniji 823037 delovno aktivnih prebivalcev. Glede na julij se je število delovno aktivnih zmanjšalo za 1125 oseb ali 0,1%, glede na avgust lanskega leta pa se je to število zmanjšalo za 1,3%. Med zaposlenimi jih je bilo dobrih 92% zaposlenih pri pravnih osebah, njihovo število pa se je od avgusta lani zmanjšalo za 2%. Število zaposlenih pri fizičnih osebah se je glede na avgust 2010 zmanjšalo kar za 6,1%. Med samozaposlenimi pa je bilo 57,5% samostojnih podjetnikov posameznikov, katerih število se je v samem mesecu avgustu zmanjšalo za 130, od avgusta lani pa se je to število povečalo za 3%.

27

Po podatkih ZRSZ je bilo v Sloveniji v oktobru registriranih 110905 brezposelnih, kar je za 3856 oseb oziroma 3,6% več kot v septembru ter za 8% več kot oktobra lani. V oktobru se je na novo prijavilo 11815 brezposelnih oseb, kar je skoraj 31% več kot septembra in 16 % manj kot v lanskem oktobru. Med na novo prijavljenimi je bilo 37% iskalcev prve zaposlitve, slaba šestina trajno presežnih delavcev in stečajnikov ter slaba tretjina brezposelnih zaradi izteka zaposlitev za določen čas.

V oktobru se je število brezposelnih, ki so se zaposlili, precej zmanjšalo. Od 7959 brezposelnih oseb, ki jih je ZRSZ odjavil iz evidence, se jih je zaposlila oziroma samozaposlila dobra polovica, kar je slaba petina manj kot septembra, v primerjavi z oktobrom 2010 pa je bilo zaposlitev za desetino manj.

Po podatkih Eurostata je bila septembra 2011 stopnja brezposelnosti na območju evra (EA17) 10,2%, kar je za 0,1 odstotne točke več kot v lanskem septembru. V celotni evropski sedemindvajseterici (EU27) je bila stopnja brezposelnosti v septembru letos 9,7% in se je glede na enak mesec lani povečala za 0,1 odstotne točke. Po Eurostatovih ocenah je bilo v septembru 2011 v EU27 23,3 milijona brezposelnih, od tega 16,2 milijona na območju evra. Med posameznimi članicami EU so v septembru najnižjo stopnjo brezposelnosti imeli na Nizozemskem (4,5%) in v Avstriji (3,9%), najvišjo pa v Grčiji (17,6%) in Španiji (22,6%).

CENE IN PLAČE

7. Rast cene se je približala evrskemu povprečju

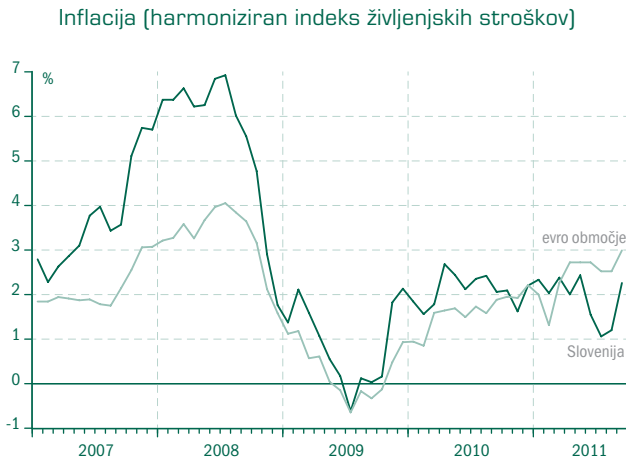
Oktobra so življenjski stroški porasli za 0.7%. Skok cen je bil precejšen, tako da se je tudi bolj dolgoročna dinamika opazno povečala (z 2.1% v septembru je skočila na 2.7% v oktobru). Struktura povečanja cen je bila podobna kot septembra, cene blaga so opazno poskočile, storitev pa precej padle.

Cene blaga so navzgor pognali predvsem sezona, dvig trošarin in višje cene energentov. Daleč najbolj so (zaradi sezonskih kolekcij) porasle cene v skupini obleke in obutve (10.4%), s precej manjšim porastom (pod 2%) pa so sledile skupine alkoholnih pijač in tobaka, skupina izobraževanja ter stanovanja. K skupnemu povečanju življenjskih stroškov so cene obleke in obutve prispevale daleč največ (0.8 točke), sledili so energenti (0.2 točke) ter tobačni izdelki in sadje (po 0.1 točke).

28

Življenjske stroške so oktobra potisnile navzdol cene počitnic v paketu, telefonskih in internetnih storitev, stanovanjske opreme ter gostinskih in nastanitvenih storitev. Najbolj izdaten je bil prispevek sezone (prispevek nižjih cen počitnic v paketu in nižjih cen gostinskih ter nastanitvenih storitev), saj je sam zmanjšal rast življenjskih stroškov za preko 0.2 točke.

Primerjavo rasti cen z evro območjem in EU omogoča harmoniziran indeks cen. Ta je poskočil v oktobru za 0.9%, tako da se je medletna rast povzpela na 2.9%, medtem ko je v evro območju ostala na 3%. Osnovna inflacija, ki v košari nima energentov in sveže hrane (kaže endogeno naraščanje cen v gospodarstvu), je bila v Sloveniji (po daljšem obdobju zaostajanja) septembra enaka kot v evro območju.

Vir: Eurostat

Opomba: medletne stopnje rasti

Pešanje gospodarske aktivnosti v evro območju že opazno stiska dinamiko proizvajalčevih cen, saj so oktobra padle za 0.1%. Najbolj (za 0.2%) so se zmanjšale proizvajalčeve cene proizvodov, ki so izvoženi v evro območje, medtem ko so porasle samo proizvajalčeve cene proizvodov za izvoz izven evro območja. Bolj dolgoročna rast proizvajalčevih cen je še naprej najnižja pri proizvodih za domači trg, najvišja pa pri proizvodih za izvoz izven

evro območja. V vseh treh skupinah proizvodov bolj dolgoročno najpočasneje naraščajo proizvajalčeve cene investicijske opreme.

Precej višja, kot pri industriji, je medletna rast proizvajalčevih cen kmetijskih proizvodov, te cene so namreč bile v tretjem četrtletju letos kar za 9.1% višje kot pred letom dni.

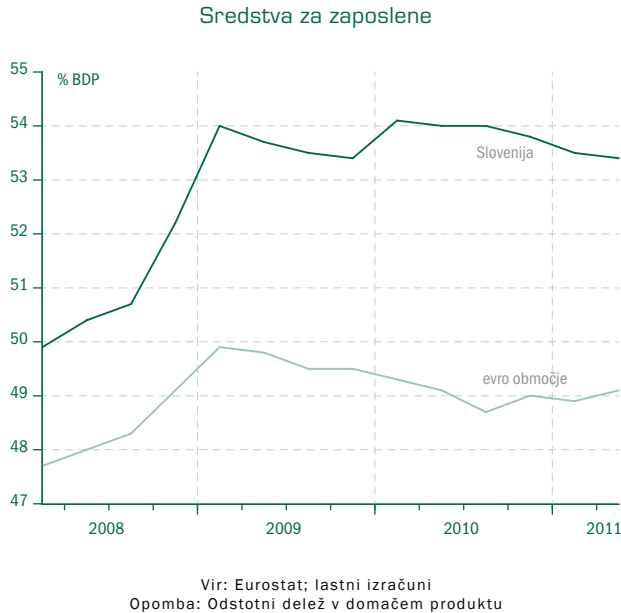
Tudi v naslednjih nekaj mesecih lahko pričakujemo podobno naravo dinamike cen kot v oktobru, torej pešanje proizvajalčevih cen, prehitevanje drobno-prodajnih cen blaga in zaostajanje cen storitev. Pričakovane cene se namreč v predelovalni dejavnosti še naprej zmanjšujejo in so oktobra že padle na dolgoletno raven, v trgovini sicer cenovna pričakovanja precej nihajo, vendar so še vedno nad dolgoletnim povprečjem, medtem ko v storitvenih sektorjih še hitreje padajo in so že opazno pod dolgoletnim povprečjem. Cenovna pričakovanja v evro območju so podobna kot v Sloveniji.

29

Pričakovano pešanje aktivnosti v največjih gospodarstvih in negotovost na finančnih trgih opazno povečujeta disperzijo rasti cen surovin. Skupno so sicer cene surovin v zadnjem mesecu (do 1. novembra) v evrih padle za 1.1%, vendar so pri tem cene zlata in nafte opazno porasle (za 6% oziroma 11% v evrih), neprehrambenih kmetijskih surovin pa padle (za 9%). V zadnjem letu so evrske cene surovin padle za 8.1%, pri tem so cene zlata in nafte porasle (v evrih za 29% oziroma 14%), cene ostalih surovin pa padle, najbolj cene neprehrambenih kmetijskih surovin (za 16% v evrih).

8. Dolgoročna dinamika plač se še naprej zmanjšuje

Rast plač še naprej peša. Septembra so plače padle za 1.1%. Opazen padec je precej zmanjšal tudi bolj dolgoročno dinamiko plač, tako je medletna stopnja rasti padla z 2.5 odstotka v avgustu na 1.4 odstotka v septembru.

Le v dveh sektorjih so povprečne plače septembra nekaj več porasle, največ v rudarstvu (za 2.6%) in v izobraževanju (za 1.7%). Po bolj dolgoročni dinamiki pa še naprej štrlita predvsem dva sektorja, rudarstvo in druge poslovne dejavnosti, pri katerih so v letu dni plače porasle za 6.6% oziroma 5.2%, manj pa sektorji predelovalne dejavnosti, informacijske in komunikacijske dejavnosti ter poslovanja z nepremičninami.

V javnem sektorju plače po bolj dolgoročni dinamiki še naprej zaostajajo za povprečjem gospodarstva, v ožji državi in zdravstvu so se v letu dni zmanjšale za približno 0.5%, v šolstvu pa povečale za 0.1%!

Navkljub pešanju bolj dolgoročne dinamike plač, ki traja že več kot pet četrletij, ostaja v razdelitvi domačega produkta delež, ki gre za sredstva za zaposlene še naprej opazno višji kot pred začetkom krize. Tudi relativno povečanje (glede na začetek krize) v primerjavi z ustreznim povečanjem v evro območju je še naprej višje kot pred krizo in praktično enako kot ob izbruhu krize. Ob izbruhu krize (2009/I) je namreč delež sredstev za zaposlene v BDP v Sloveniji porasel z okoli 50% BDP v pred-kriznih letih (na primer, v 2008/I) na 54% BDP, kar je bilo skoraj še enkrat več kot v evro območju (tam se je delež povečal z 47.7% na 50% BDP). Razlika je seveda v veliki meri izvirala iz nominalno skoraj še enkrat večjega padca BDP v Sloveniji (padel je za 5.2%, v evro območju pa za 3.3%) in »lepljivosti« (neelastičnosti navzdol) plač. V evro območju je bil trenutni učinek krize sicer enak, vendar se je delež sredstev za zaposlene že v drugem četrletju 2009 začel zmanjševati in

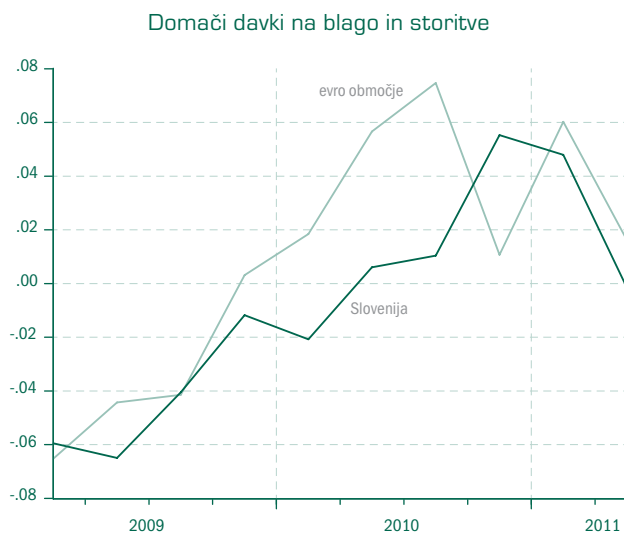
je neprestano padal do sredine lanskega leta, ko je bila razlika v relativni velikosti sredstev za zaposlene med Slovenijo in evro območjem največja (5.3 odstotne točke BDP, torej približno 1.7 milijarde evrov). Delež sredstev za zaposlene v Sloveniji je namreč do sredine lanskega leta praktično stagniral na zatečeni-višji (krizni) ravni, ki jo dosegel v 2009/I. Zato se, navkljub sistematičnemu zniževanju bolj dolgoročne dinamike plač (po sredini 2010), tudi do srede letošnjega leta relativni delež sredstev za zaposlene v BDP ni znižal na raven doseženo ob izbruhu krize in je bil v sredi letošnjega leta še za 4.3 odstotne točke BDP višji kot v pred-kriznih časih.

FINANČNA GIBANJA

31

9. Kolaps »proizvodnje« davčnih podatkov

Zaradi težav v IT podpori, DURS do sredine novembra ni uspel porazdeliti septembrskega davčnega donosa po davčnih oblikah, zato je v nadaljevanju ilustrirana le letošnja dolgoročnejša dinamika donosa osnovnih davčnih oblik. Prikazana je namreč dinamika ključnih skupin davčnih oblik v Sloveniji in evro območju do vključno drugega letošnjega četrtletja, do koder so dostopni podatki na Evrostatu.

Vir: Eurostat; lastni izračuni
Opomba: Medletne stopnje rasti

Domači davki na blago in storitve (levji delež predstavljajo davek na dodano vrednost, trošarine in davek na promet nepremičnin) so konec lanskega leta dosegli dinamiko

ustreznih davkov v evro območju, v 2010 je precej zaostajal predvsem zaradi interveniranja s trošarinami, saj so bile cene nafte v 2010 zelo visoke. V letošnjem letu se je dinamika domačih davkov na blago in storitve tako v Sloveniji kot v evro območju opazno zmanjšala v drugem četrtletju, ko se je močno zmanjšala gospodarska aktivnost, vendar je bil padec donosa precej večji od zmanjšanja stopnje rasti nominalnega domačega produkta, še zlasti v evro območju; v Sloveniji je rast nominalnega produkta padla z 2.1% v prvem četrtletju na 1.2% v drugem, v evro območju pa s 3.7% v prvem četrtletju na 3% v drugem četrtletju.

32

Po-krizni profil dinamike davkov na dohodek in premoženje (glavnino predstavljata davek na dohodek pravnih oseb in dohodnina) je bil v Sloveniji podoben kot v evro območju, le da je bila dinamika stalno za približno 2 točki nižja. Tako je bilo tudi v prvih dveh četrtletjih letos, le da je bil padec davkov na dohodek in premoženje, zaradi zmanjšanja gospodarske aktivnosti v drugem četrtletju letos, v Sloveniji nižji kot v evro območju.

Davki na dohodek in premoženje

Vir: Eurostat; lastni izračuni
Opomba: Medletne stopnje rasti

Prispevki

Vir: Eurostat; lastni izračuni
Opomba: Medletne stopnje rasti

33

Prispevki so v lanskem letu, ko so plače naraščale v povprečju za skoraj točko in pol hitreje, v Sloveniji prehiteli prispevek v evro območju, letošnje opazno umirjanje plač, pa ima očitno posledice tudi na manjši donos od prispevkov, saj so ti v prvem poletju naraščali skoraj pol počasneje kot v evro območju.

10. Krediti gredo še naprej navzdol

Kreditni nefinančnim korporacijam (podjetjem) in gospodinjstvom so se septembra ponovno zmanjšali; skupno (podjetjem in prebivalstvu) so padli za 164 milijonov (0.5%). September je bil tudi prvi mesec, v katerem so skupni krediti podjetjem in prebivalstvu padli pod raven pred letom dni. Krediti prebivalstvu v medletnih primerjavah sicer še naraščajo, vendar je padec kreditov podjetjem tako velik, da so se začeli zmanjševati tudi skupni krediti.

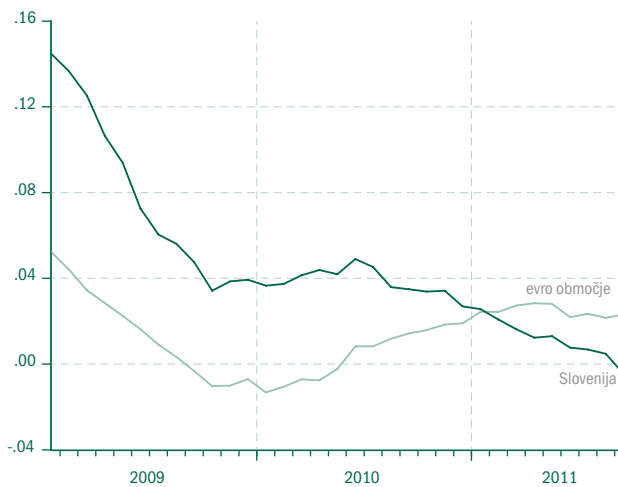
Medtem ko je bila dinamika skupnih kreditov podjetjem in prebivalstvu v Sloveniji do sredine 2010 opazno večja kot v evro območju, se je v drugem delu leta 2010 začela zmanjševati in je januarja 2011 zaostala za dinamiko ustreznih kreditov v evro območju. Ker pa tudi evropski regulatorji sledijo slovenski zgled, evropsko združenje regulatorjev (EBA) namreč zahtevalo pospešeno dvigovanje najbolj kvalitetnega kapitala¹ preko 9, se bodo verjetno omenjeni za Slovenijo negativni relativni trendi zaustavili (absolutni pa seveda

¹ Core tier 1

nadaljevali), saj bodo zahteve regulatorjev, zaradi neustrezne ponudbe na trgu kapitala, zelo verjetno končale v racioniranju kreditov in prodajanju sredstev – torej v krčenju bilanc bank, tako kot se je dogodilo v Sloveniji po sredini 2010.

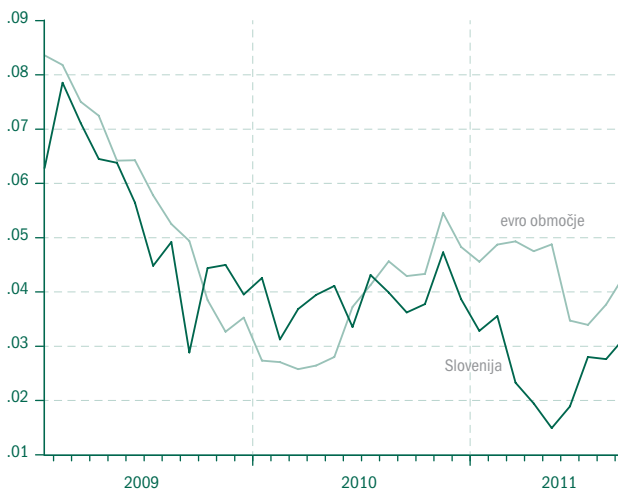
34

Krediti podjetjem in prebivalstvu

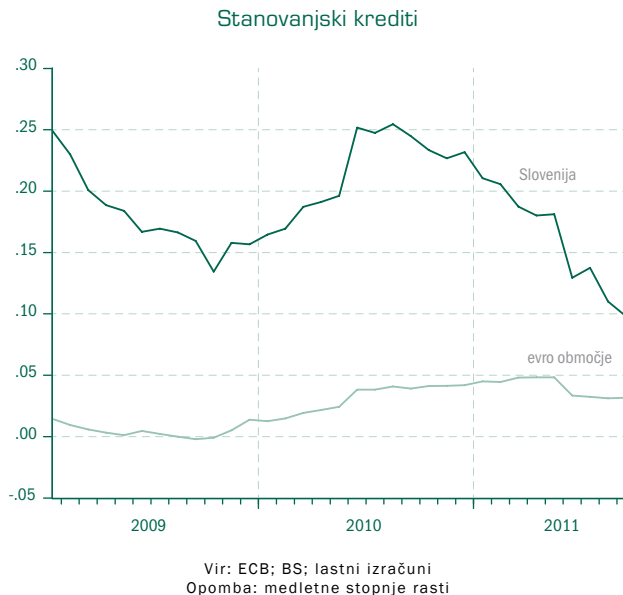
Vir: ECB; BS; lastni izračuni
Opomba: medletne stopnje rasti

Skupni depoziti prebivalstva in podjetij

Vir: ECB; BS; lastni izračuni
Opomba: medletne stopnje rasti

Med krediti podjetjem in gospodinjstvom opazno naraščajo samo še stanovanjski krediti, pa še ti znatno počasneje kot pred letom. Sredi lanskega leta so naraščali po stopnjah rasti preko 20, medtem ko sedaj rastejo samo še po 10% letno. Tako visoka dinamika stanovanjskih kreditov je omogočila znatno popraviljanje portfelja bank, ki je bil blokiran s slabimi krediti gradbenim podjetjem. V obdobju od začetka krize (2008/12) do septembra letos so stanovanjski krediti porasli za 1.6 milijarde, kar predstavlja 46% terjatev bank do gradbeništva (stanje razvrščenih terjatev do gradbeništva konec 2010 je bilo 3450 milijonov, glej Poročilo o finančni stabilnosti Banke Slovenije, stran 108)!

Septembra so skupni depoziti porasli za 48 milijonov (0.3%), pri tem so depoziti podjetij porasli za 70 milijonov, prebivalstva pa zmanjšali za 22 milijonov. Bolj dolgoročna dinamika skupnih (prebivalstvu in podjetjem) depozitov je že nekaj časa (od oktobra 2010 dalje) nižja kot v evro območju. Krčenje dinamike skupnih kreditov prebivalstvu in podjetjem pod dinamiko v evro območju, je namreč zavrlo dinamiko depozitov, ki je bila do sredine 2010 bolj ugodna kot v evro območju. Na začetku letošnjega leta se je zaostajanje še pospešilo. Le praktično zaprt tekoči del plačilne bilance preprečuje, da bi krčenje skupnih kreditov popolnoma blokiral likvidnost podjetij in prebivalstva.

Podatki o detajlističnih obrestnih merah (do vključno septembra) ne kažejo opaznih sprememb. Depozitne obrestne mere se niso spremenile, ne v Sloveniji ne v evro območju, medtem ko so pri obeh posojilne obrestne mere za prebivalstvo malenkost (za 0.1 točke) porasle, za podjetja pa (za zneske preko milijona) padle. Poslabšanje bonitete Slovenije,

vključno pribitka na državne papirje, in siceršnje povečanje negotovosti na grosističnih trgih posojilnih skladov za evropske banke zaradi omenjenih povečanih regulatorskih zahtev, bi v nekaj naslednjih mesecih lahko sprožilo tudi večje pritiske na domače depozitne obrestne mere, saj bo postalo refinanciranje (razen pri ECB) še bolj negotovo.

11. Pozitivna tekoča bilanca v septembru

Pozitivna tekoča plačilna bilanca v septembru je spremenila tudi devetmesečni saldo iz negativnega v pozitivnega, kar je ugodno z vidika razdolževanja Slovenije do tujine.

36

V septembru 2011 je bil saldo tekočega računa ponovno pozitiven (38.6 milijonov €), v istem mesecu lani je bil rahlo negativen (-5.6 milijonov €). Pri tem je bil saldo blagovne menjave negativen (-66.5 milijonov €, septembra lani -68.0 milijonov €), saldo storitev pozitiven (158.4 milijonov €, lani 142.7 milijonov €), primanjkljaj pri dohodkih faktorjev je bil 65.1 milijonov € (lani 55.6 milijonov €). Neto tekoči transferji so bili letos pozitivni 11.7 milijonov €, septembra 2010 pa so bili negativni (24.7 milijonov €).

Plačilna bilanca
(milijoni €)

	januar - september		september	
	2010	2011	2010	2011
I. Tekoči račun	-206,6	13,0	-5,6	38,6
1. Blago	-697,1	-770,5	-68,0	-66,5
2. Storitve	993,0	1.178,2	142,7	158,4
3. Dohodki	-412,1	-477,7	-55,6	-65,1
Od dela	99,0	135,7	10,5	15,7
Od kapitala	-511,0	-613,4	-66,1	-80,7
4. Tekoči transferji	-90,3	83,0	-24,7	11,7
II. Kapitalski in finančni račun	424,6	-275,5	87,9	-44,5
A. Kapitalski račun	64,4	-20,7	27,4	2,9
B. Finančni račun	360,2	-254,8	60,5	-47,5
1. Neposredne naložbe	-1,4	547,4	-68,0	125,4
2. Naložbe v vrednostne papirje	1.559,4	1.857,4	-102,6	-443,8
3. Finančni derivativi	-101,4	-106,6	-4,5	-12,4
4. Ostale naložbe	-1.125,7	-2.606,2	210,5	254,2
5. Mednarodne denarne rezerve	29,5	53,2	25,1	29,1
III. Neto napake in izpustitve	-218,1	262,6	-82,3	5,9

Na kapitalskem in finančnem računu je bil septembra letos saldo -44.5 milijonov €, kar pomeni zmanjšanje obveznosti. Pri tem je računa neposrednih naložb v Slovenijo prišlo

kar 125.4 milijonov € (lani je 68.0 milijonov € odteklo). Neto naložbe v vrednostne papirje so bile negativne -443.8 milijonov € (lani -102.6), pri finančnih derivativih je prišlo do zmanjšanja obveznosti oziroma povečanja terjatev, saj je bila neto sprememba 12.4 milijonov € (v lanskem septembru -4.5 milijonov €), neto ostale naložbe pa so bile pozitivne 254.2 milijonov € (v enakem mesecu lani 210.5 milijonov €). Mednarodne rezerve pri Banki Slovenije so porasle za 29.1 milijonov € (lani 25.1 milijonov €), statistična napaka pa znaša za september 5.9 milijonov € (lani -82.3 milijonov €).

V letošnjih prvih treh četrtletjih je skupni saldo tekoče bilance pozitiven, sicer neznatno (13.0 milijonov €, v enakem obdobju lani je bil -206.6 milijonov €), kar je rezultat blagovnega primanjkljaja -770.5 milijonov € (lani -697.1 milijonov €), storitvenega presežka 1178.2 milijona € (993 milijonov €), primanjkljaja v dohodkih faktorjev -477.7 milijonov € (-412.1 milijonov €) in neto priliva tekočih transferjev 83.0 milijonov € (lani neto odliva -90.3 milijonov €). Na kapitalskem in finančnem računu znaša saldo po letošnjih devetih mesecih saldo -275.5 milijonov € (v enakem obdobju lani presežek 424.6 milijonov €), pri čemer je letos neto neposrednih tujih naložb v Slovenijo za 547.4 milijonov € (lani zmanjšanje -1.4 milijona €), naložbe v vrednostne papirje so 1857.4 milijone € (lani 1559.4 milijone €), neto ostalih naložb pa je -2606.2 milijonov € (lani -1125.44 milijonov €). Slednje kaže, da se lansko razdolževanje do tujine letos še okrepljeno nadaljuje. Mednarodne rezerve pri Banki Slovenije so porasle za 53.2 milijonov € (lani za 29.5 milijonov €), statistična napaka pa znaša po devetih mesecih 262.6 milijonov € (lani v enakem obdobju -218.1 milijonov €).

Po podatkih iz oktobrskega Biltena Banke Slovenije je znašal neto zunanji dolg Slovenije konec avgusta 2011 111087 milijonov €, kar je 12 milijonov € več kot mesec prej in 240 milijonov € manj kot ob maksimumu v maju 2011. Pri tem je bil bruto zunanji dolg 42581 milijonov €, bruto terjatve Slovenije do tujine pa 31502 milijonov €. Privatni dolg do tujine je naraščal od 2002 do 2008 (skupaj za preko 25 milijard €), v zadnjih treh letih pa se zmanjšuje (za preko 6 milijard €), delno zaradi odplačevanja tujini, delno ker ga je prevzela država (katere dolg se je v zadnjih treh letih povečal za 7 milijard €). Gre za omilitev socialnih posledic krize.

Leto	Domače končno trošenje za blago in tržne storitve														
	Prebivalstvo				Investicije v osn. sredstva				Širša država				Skupno		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2006	15955	6.6	0.45	7959	10.4	1.37	2073	8.5	0.50	25988	7.9	0.74	25988	7.9	0.74
2007	17205	7.8	0.73	9631	21.0	0.99	2212	6.7	1.16	29048	11.8	0.87	29048	11.8	0.87
2008	19243	8.8	0.00	10405	9.78	0.87	2526	14.18	1.35	32174	9.50	0.87	32174	9.50	0.87
2009	18852	-2.30	-2.78	8369	-22.11	-23.57	2512	-0.57	2.56	29732	-8.70	-9.29	29732	-8.70	-9.29
2010	19578	0.74	3.64	7651	-9.69	-5.79	2512	-0.10	-1.79	29741	-2.24	-1.78	29741	-2.24	-1.78
2010/1	4390	-0.25		1733	-14.42		557	1.46		6680	-4.23		6680	-4.23	
4	1604	-0.42	-0.48	629	-7.68	0.29	193	-9.28	0.04	2426	-3.15	-0.23	2426	-3.15	-0.23
5	1611	-0.92	-0.97	709	-3.27	0.71	212	4.55	1.88	2532	-1.16	-0.31	2532	-1.16	-0.31
6	1726	1.58	0.50	714	-6.10	0.64	220	7.85	2.47	2659	-0.14	0.65	2659	-0.14	0.65
II	4940	0.10		2053	-5.64		625	0.88		7618	-1.45		7618	-1.45	
7	1735	-1.38	0.17	676	-9.58	-0.69	203	-2.10	0.08	2614	-3.69	-0.07	2614	-3.69	-0.07
8	1632	1.30	0.73	635	-9.95	-0.75	201	-6.17	0.23	2468	-2.47	0.28	2468	-2.47	0.28
9	1760	3.02	0.72	641	-13.24	-2.85	184	-0.09	-0.94	2584	-1.77	-0.46	2584	-1.77	-0.46
III	5126	0.95		1951	-10.93		588	-2.93		7665	-2.65		7665	-2.65	
10	1753	1.31	0.46	661	-13.04	-2.07	203	-1.38	-0.77	2616	-2.94	-0.36	2616	-2.94	-0.36
11	1617	4.45	1.00	614	-9.26	-0.54	217	1.43	-1.80	2447	0.38	0.37	2447	0.38	0.37
12	1752	0.53	0.99	640	-0.75	2.30	323	0.45	-2.16	2715	0.22	1.13	2715	0.22	1.13
IV	5121	2.01		1914	-8.00		743	0.22		7778	-0.82		7778	-0.82	
2011/1	1433	3.18	0.28	506	1.40	0.77	202	18.40	3.36	2141	4.01	0.80	2141	4.01	0.80
2	1393	4.41	-0.61	513	-5.47	-2.27	184	2.55	0.62	2090	1.64	-0.94	2090	1.64	-0.94
3	1658	-0.52	-0.16	611	-11.69	-1.33	199	-3.56	-0.01	2468	-3.78	-0.44	2468	-3.78	-0.44
I	4484	2.15		1629	-5.98		585	5.14		6699	0.29		6699	0.29	
4	1629	1.58	-0.65	549	-12.73	-2.09	213	10.20	1.10	2391	-1.45	-0.80	2391	-1.45	-0.80
5	1695	5.22	-0.18	602	-15.19	-1.95	204	-3.97	-0.30	2500	-1.27	-0.64	2500	-1.27	-0.64
6	1729	0.20	-0.26	578	-19.06	-3.05	200	-9.10	-0.72	2507	-5.74	-1.01	2507	-5.74	-1.01
II	5053	2.28		1729	-15.78		616	-1.39		7398	-2.89		7398	-2.89	
7	1674	-3.49	-1.54	590	-12.74	-2.29	208	2.12	0.00	2472	-5.44	-1.59	2472	-5.44	-1.59
8	1679	2.85	0.46	532	-16.18	-2.79	216	7.50	1.06	2426	-1.67	-0.30	2426	-1.67	-0.30

Leto	Izvoz Slovenije*										Izvoz Slovenije izven EU27**				Izvozne cene Slovenija**		Izvozne cene EU27**	
	mil. €		letni porast	mesečna rast	mil. €		medletna stopnja	mil. €		medlet stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja		
	Izvoz Slovenije*		Izvoz Slovenije izven EU27**		Izvoz EU27**		Izvozne cene Slovenija**		Izvozne cene EU27**									
2005	14214	11.2	0.83	49274	15.2	1053198	10.5	104.5	2.4	99.6	3.5							
2006	16760	17.9	1.35	58481	18.7	1159833	10.1	106.4	1.8	103.4	3.8							
2007	19887	15.7	0.85	6740.1	15.3	1237251	6.7	105.7	2.1	104.9	1.5							
2008	19724	1.74	-0.68	7407	9.90	1308960	5.4	109.3	3.4	108.0	2.9							
2009	16006	-18.85	-2.186	5773	-22.07	1090939	-16.6	107.3	-1.82	107.0	-0.84							
2010	18251	14.02	16.09	6359	10.16	1338504	26.63	110.3	2.75	112.7	5.27							
2010/II	4677	16.44		1595	10.34	335793	22.62	109.0	0.91	113.3	6.36							
7	1591	14.65	0.78	596	13.91	124166	22.54	111.2	4.60	114.9	6.95							
8	1294	22.64	1.18	514	20.18	107412	34.99	113.8	6.66	113.8	6.43							
9	1711	15.38	0.52	578	15.04	119938	29.26	112.5	6.17	114.1	6.41							
III	4596	17.07		1688	16.15	351516	28.44	112.5	5.81	114.2	6.60							
10	1640	9.77	-0.97	572	7.93	121247	21.71	112.4	7.61	113.2	6.47							
11	1685	15.07	1.38	586	14.98	123208	25.60	112.9	4.96	112.8	5.70							
12	1474	19.20	2.95	590	19.19	121837	21.90	111.5	3.80	114.2	6.11							
IV	4799	14.40		1748	13.90	366292	23.06	112.3	5.43	113.4	6.09							
2011/1	1519	24.32	1.94	595	73.02	125969	63.12	113.7	6.20	117.1	7.61							
2	1576	19.53	0.91	613	45.83	127132	39.86	115.1	8.45	116.9	6.76							
3	1867	13.93	2.14	589	4.12	127192	8.92	117.1	7.23	117.2	5.59							
I	4961	18.74		1796	35.12	380294	33.48	115.3	7.29	117.1	6.64							
4	1676	15.47	0.23	592	21.38	121842	14.76	118.4	11.08	117.2	4.75							
5	1816	16.43	1.45	608	12.47	130688	22.37	117.7	6.83	116.7	3.03							
6	1798	7.85	-0.11	656	15.95	124661	1.23	115.6	4.97	116.7	1.69							
II	5289	13.08		1856	16.43	377191	12.22	117.3	7.59	116.9	3.14							
7	1694	6.50	-1.48	630	5.71	129156	3.85	118.1	6.25	117.2	2.03							
8	1493	15.37	1.30	576	12.14	122480	13.80	117.3	3.03	118.1	3.77							
9	1876	9.64	-0.72	673	16.65	131592	9.37	119.0	5.74	117.9	3.33							
III	5063	10.17		1879	11.41	383229	8.78	118.1	4.99	117.7	3.04							

*podatki SURS, ** podatki Eurostat

Leto	Uvoz Slovenije*			Uvoz Slovenije izven EU27**				Uvoz EU27**		Uvozne cene Slovenija**		Uvozne cene EU27**	
	mil. €	letni porast	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja
2005	15482	9.5	1.09	33681	31.4	1179850	14.8	1179850	107.2	9.9	102.3	9.0	
2006	18313	18.3	1.29	4278.7	27.0	1351896	14.6	1351896	115.7	8.0	111.0	8.5	
2007	21236	16.0	0.87	6050.0	41.4	1422211	5.2	1422211	120.2	3.9	111.7	0.6	
2008	22648	6.65	-0.05	7240.0	19.7	1550276	8.12	1550276	128.0	6.8	121.8	8.7	
2009	16773	-25.94	-28.77	5527	-23.65	1198313	-22.70	1198313	117.8	-7.96	108.9	-10.53	
2010	19504	16.29	17.44	7292	31.94	1482947	23.70	1482947	128.0	8.65	123.8	13.65	
2010/II	4925	21.01	17.83	1783	34.41	371425	29.59	371425	128.7	8.59	124.8	13.99	
7	1638	14.91	0.22	570	31.44	129995	29.34	129995	130.6	11.59	128.8	16.75	
8	1416	16.13	0.43	510	28.37	125132	35.86	125132	132.7	14.60	128.4	18.87	
9	1783	18.42	0.07	695	39.43	131787	25.78	131787	131.2	12.60	127.2	17.32	
III	4836	16.54		1775	33.52	386914	30.11	386914	131.5	12.92	128.1	17.84	
10	1815	18.66	-0.45	737	48.68	129262	23.94	129262	133.3	15.54	126.3	19.35	
11	1871	21.29	2.12	764	49.49	138561	32.31	138561	130.7	12.93	126.1	16.52	
12	1701	21.42	2.34	664	57.05	132734	29.49	132734	131.8	14.60	130.0	19.25	
IV	5387	20.43		2165	51.44	400557	28.58	400557	131.9	14.35	127.4	18.37	
2011/1	1590	26.62	2.21	684	47.32	140551	39.91	140551	135.4	14.84	134.5	18.68	
2	1719	22.95	2.17	668	25.22	139493	40.07	139493	138.5	15.21	134.3	17.19	
3	2024	18.85	2.83	686	19.98	140942	13.65	140942	138.3	13.89	137.3	17.67	
I	5332	22.41		2038	29.85	420986	29.91	420986	137.4	14.64	135.4	17.84	
4	1769	13.60	0.31	709	26.08	138064	16.76	138064	137.9	8.23	137.5	12.43	
5	1967	14.09	1.55	684	13.69	143638	16.60	143638	136.5	6.83	135.4	9.12	
6	1825	11.03	-0.46	658	6.25	137517	2.26	137517	137.8	5.18	137.2	7.11	
II	5561	12.91		2051	15.02	419219	11.52	419219	137.4	6.73	136.7	9.51	
7	1727	5.44	-2.58	641	12.40	138332	5.22	138332	137.5	5.35	136.1	5.68	
8	1670	17.98	0.05	661	29.68	140257	10.49	140257	139.2	4.88	137.7	7.30	
9	1980	11.09	-0.95	731	5.18	142133	5.92	142133	140.9	7.44	136.5	7.30	
III	5378	11.20		2033	14.53	420723	7.16	420723	139.2	5.89	136.8	6.76	

*podatki SURS, ** podatki Eurostat

Leto	Gospodarska aktivnost in brezposelnost v EU														
	Industrijska produkcija EU27			Predelovalna dejavnost EU27			Gradbena aktivnost EU27			Trgovina na drobno EU27			Anketna stopnja brezposelnosti		
	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	EU 27	EU 15	Slovenija		
2005	103.86	1.2	104.00	1.4	103.04	0.4	100.00	3.1	8.7	79	6.5				
2006	108.00	4.0	108.78	4.6	107.28	4.1	104.06	4.1	8.2	77	5.9				
2007	111.61	3.3	113.04	3.9	111.27	3.7	107.73	3.5	7.1	74	4.9				
2008	109.13	-2.2	108.05	-4.4	103.33	-7.1	111.06	3.1	7.0	72	4.4				
2009	91.18	-16.2	91.31	-15.2	93.35	-9.6	107.76	-3.0	8.9	9.0	6.0				
2010	97.38	6.5	97.93	7.3	88.85	-4.4	110.34	2.1	9.6	9.5	7.2				
2010/II	98.23	8.5	99.94	9.0	94.80	-1.7	109.00	2.2	9.5	9.4	7.1				
7	97.76	7.2	99.89	7.9	91.77	-3.6	112.97	3.1	9.3	9.2	7.1				
8	84.01	8.2	84.82	9.2	79.53	-2.6	108.10	2.7	9.3	9.2	7.1				
9	102.97	6.1	106.07	6.8	95.66	-3.2	109.02	3.0	9.4	9.4	7.0				
III	94.91	7.1	96.93	7.9	88.99	-3.2	110.03	2.9	9.3	9.3	7.1				
10	105.79	7.0	107.78	7.9	98.83	-0.9	114.20	2.8	9.6	9.6	7.6				
11	106.03	7.8	106.86	8.4	95.04	-1.6	112.36	2.9	9.5	9.5	7.7				
12	97.28	8.5	95.12	9.1	81.54	-9.0	136.48	2.0	9.6	9.5	8.1				
IV	103.03	7.7	103.25	8.4	91.80	-3.7	121.01	2.5	9.6	9.5	7.8				
2011/1	97.20	6.5	95.34	8.5	73.82	-0.4	103.53	3.4	9.9	9.9	8.5				
2	98.97	7.5	98.96	9.5	78.75	4.2	98.84	3.7	9.9	9.9	8.6				
3	108.58	5.0	109.96	6.4	90.26	-2.1	108.60	1.3	9.8	9.7	8.5				
I	101.58	6.3	101.42	8.1	80.94	0.4	103.66	2.8	9.9	9.8	8.5				
4	100.41	5.3	102.93	6.9	90.01	-1.0	112.49	4.7	9.4	9.4	8.0				
5	102.29	4.3	105.75	6.3	92.43	0.5	111.05	1.4	9.4	9.3	7.7				
6	103.12	1.8	106.92	2.6	95.00	-7.9	112.24	2.0	9.3	9.3	7.5				
II	101.94	3.8	105.20	5.2	92.48	-3.0	111.93	2.7	9.4	9.3	7.7				
7	101.62	3.8	104.09	4.0	93.14	1.7	115.63	2.3	9.3	9.4	7.7				
8	87.96	4.8	90.14	5.9	80.43	0.2	110.75	2.5	9.3	9.4	7.6				
9	-	-	-	-	-	-	111.27	2.1	9.5	9.6	7.7				
III	-	-	-	-	-	-	112.55	2.3	9.4	9.5	7.7				

Leto	Poslovna klima EU13		Naročila, predelovalna dejavnost EU27		Naročila, gradbeništvo EU27		Trgovina na drobno pričakovanja EU27		Poslovni optimizem EU27	
	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	EU 27	Slovenija
2005	-0,06	-0,31	-18,34	-2,86	-13,7	5,15	2,44	-2,92	-7,2	-1
2006	1,05	1,11	-2,7	15,64	-6,64	7,06	12,01	9,57	1,6	9,8
2007	1,29	0,24	2,96	5,66	-8,07	-1,43	14,11	2,1	3,7	11,6
2008	-0,38	-1,67	-15,51	-18,47	-17,24	-9,17	-3,58	-17,69	-10,09	-4,28
2009	-2,55	-2,17	-53,00	-37,49	-45,33	-28,09	-13,12	9,54	-26,53	-16,44
2010	0,45	2,92	-24,36	28,65	-43,25	2,08	6,02	19,12	-5,13	21,40
2010/II	0,4	3,5	-25,5	31,8	-45,0	2,1	6,8	21,4	-4,4	25,2
7	0,6	3,3	-19,0	36,2	-42,9	-1,1	4,9	19,7	4,3	22,3
8	0,7	2,9	-16,0	34,4	-40,2	2,4	7,1	15,0	-1,2	18,9
9	0,7	2,8	-15,9	33,5	-39,5	2,9	12,8	14,9	-0,3	18,4
III	0,7	3,0	-17,0	34,7	-40,9	1,4	8,3	16,5	-1,9	19,9
10	0,9	2,5	-17,1	30,5	-39,2	7,7	12,9	12,8	-2,7	15,5
11	0,9	2,2	-16,3	30,2	-41,5	3,1	11,6	8,3	-4,5	13,9
12	1,3	2,3	-11,3	32,6	-44,2	3,6	7,3	9,8	-2,2	15,9
IV	1,0	2,3	-14,9	31,1	-41,6	4,8	10,6	10,3	-3,1	15,1
2011/1	1,5	2,1	-11,8	30,8	-46,8	1,8	-1,5	6,5	1,4	14,8
2	1,5	1,9	-10,0	30,4	-42,8	7,8	4,4	3,1	3,3	13,9
3	1,4	1,5	-5,8	30,4	-44,0	5,3	10,5	4,6	5,3	12,3
I	1,5	1,8	-9,2	30,5	-44,5	5,0	4,5	4,7	3,3	13,7
4	1,3	0,9	-5,1	25,2	-39,0	5,1	8,8	-4,9	4,5	9,6
5	1,0	0,6	-6,5	16,6	-36,5	8,1	8,6	4,1	3,3	6,5
6	1,0	0,6	-4,6	18,6	-35,8	10,5	2,4	0,3	2,0	6,9
II	1,1	0,7	-5,4	20,1	-37,1	7,9	6,6	-0,2	3,3	7,7
7	0,4	-0,2	-7,6	11,7	-32,1	10,8	-4,3	-9,2	-2,1	2,2
8	0,1	-0,6	-9,5	6,7	-35,3	4,9	-7,7	-14,8	-2,3	-1,0
9	-0,1	-0,8	-14,2	1,9	-36,2	3,3	-6,8	-19,6	-5,6	-5,4
III	0,1	-0,5	-10,4	6,8	-34,5	6,3	-6,3	-14,5	-3,3	-1,4
10	-0,2	-1,1	-17,2	0,1	-37,9	1,3	-4,7	-17,6	-9,9	-7,3

Leto	Naročila, pričakovanja in poslovni optimizem v Sloveniji													
	Gospodarska klima			Naročila, predelovalna dejavnost			Naročila, gradbeništvo			Trgovina na drobno prečakovanja			Poslovni optimizem	
	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba
2005	2,6	-3,2	-14,8	-2,1	-15,1	-12,1	35,0	4,8	-1,0	-3,0				
2006	10,3	7,7	4,5	19,3	-6,4	8,7	36,1	1,1	9,8	10,8				
2007	13,4	3,1	8,3	3,8	13,0	19,4	40,9	4,8	11,6	1,8				
2008	2,2	-11,2	-19,3	-27,6	-6,5	-19,5	30,5	-10,4	-4,3	-15,9				
2009	-22,3	-25,5	-61,7	-42,4	-61,7	-55,2	0,0	-30,5	-22,9	-18,6				
2010	-8,8	12,9	-24,6	37,1	-68,8	-7,1	24,9	24,8	-0,9	22,0				
2010/II	-8,3	17	-20,0	52,9	-72,6	-6,2	33,1	38,3	2,6	29,4				
7	-6	16	-12,5	49,4	-64,8	-13,9	19,0	22,0	1,4	27,7				
8	-6	12	-19,3	37,4	-64,1	3,6	36,0	3,7	1,6	19,6				
9	-5	6	-17,3	37,8	-63,9	-2,7	34,3	20,5	5,0	14,7				
III	-5,7	11	-16,4	41,5	-64,3	-4,3	29,8	15,4	2,7	20,7				
10	-7	5	-5,2	36,1	-56,7	2,9	30,8	9,0	4,4	18,9				
11	-10	6	-16,8	28,1	-57,5	-1,1	26,7	6,6	-6,5	9,3				
12	-12	5	-18,9	27,3	-68,8	-0,8	23,4	3,8	-7,7	9,4				
IV	-9,7	5,3	-13,6	30,5	-61,0	0,3	27,0	6,5	-3,3	12,5				
2011/1	-7	3	-21,6	25,9	-73,8	1,2	17,0	16,8	4,1	10,1				
2	-6	4	-18,0	25,3	-75,2	2,4	24,5	2,0	7,3	10,4				
3	-6	9	-9,9	20,5	-75,6	8,1	16,6	-10,3	5,8	5,4				
I	-6,3	5,3	-16,5	23,9	-74,9	3,9	19,4	2,8	5,7	8,6				
4	-3	8	2,4	16,0	-63,3	16,6	22,2	-18,7	9,8	4,1				
5	-2	6	-7,8	16,0	-57,5	13,3	35,9	3,7	5,7	2,5				
6	-5	1	-10,3	12,4	-57,5	9,5	26,0	-0,3	-1,1	0,0				
II	-3,3	5,0	-5,2	14,8	-59,4	13,1	28,0	-5,1	4,8	2,2				
7	-6	0	-11,3	1,2	-50,4	14,4	23,2	4,2	-2,9	-4,3				
8	-6	0	-19,2	0,1	-48,5	15,6	10,9	-25,1	-1,1	-2,7				
9	-4	1	-21,1	-3,8	-51,2	12,7	29,5	-4,8	1,7	-3,3				
III	-5,3	0	-17,2	-0,8	-50,0	14,2	21,2	-8,6	-0,8	-3,4				
10	-10	-3	-16,0	-10,8	-52,3	4,4	34,0	3,2	-7,7	-12,1				

Leto	Industrijska produkcija											
	Skupno			Rudarstvo			Predelovalna industrija			Oskrba (el., plin, voda)		
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast
2005	116.5	3.3	0.24	104.2	6.7	0.86	115.6	3.7	0.24	130.9	-1.5	-0.09
2006	123.7	6.1	0.52	115.0	10.5	0.52	123.2	6.5	0.53	129.6	-0.9	0.06
2007	131.3	6.2	0.56	119.2	3.6	0.69	132.4	7.5	0.65	115.2	-11.1	-0.96
2008	129.1	-1.7	-0.06	117.3	-1.6	-0.32	130.2	-1.7	-0.03	116.2	0.9	0.00
2009	107.6	-16.7	-1.64	113.7	-3.1	-0.29	107.1	-17.7	-1.77	107.5	-7.5	-0.64
2010	115.3	7.1	0.78	127.5	12.1	1.00	115.3	7.6	0.84	107.8	0.3	-0.06
2010/1	105.7	0.5	-	106.3	-7.4	-	104.8	1.3	-	112.4	-4.4	-
4	109.7	9.8	0.25	122.1	12.0	-0.66	109.9	11.2	0.23	99.3	-3.5	-0.11
5	119.8	14.3	1.66	132.6	20.9	3.12	120.7	15.5	1.71	97.0	-1.8	0.75
6	120.9	10.3	0.76	119.2	10.2	2.20	122.9	11.3	0.98	97.7	-2.1	-0.01
II	116.8	11.5	-	124.6	14.4	-	117.8	12.7	-	98.0	-2.5	-
7	113.5	7.1	-0.25	123.9	16.6	5.92	114.9	7.8	-0.23	94.2	-3.7	-1.89
8	103.2	14.0	0.87	130.4	39.6	7.86	103.2	15.1	0.89	96.6	1.0	-0.15
9	125.6	5.1	0.00	140.8	22.4	5.01	126.2	3.9	-0.34	109.4	13.6	1.88
III	114.1	8.3	-	131.7	26.2	-	114.8	8.9	-	100.1	3.7	-
10	124.3	6.0	-1.27	152.8	24.4	2.37	124.1	5.8	-1.46	112.0	2.3	0.99
11	128.4	5.3	0.93	152.9	-4.4	0.38	128.4	6.1	0.95	115.8	0.3	0.75
12	121.1	13.5	3.72	136.1	41.5	1.98	118.8	13.5	3.85	134.4	11.4	2.62
IV	124.6	8.1	-	147.3	16.6	-	123.8	8.3	-	120.7	4.8	-
2011/1	105.5	15.0	0.60	92.0	-4.4	-5.82	104.0	15.9	0.56	123.9	10.0	0.65
2	109.2	7.7	-0.16	98.7	0.8	-7.23	108.4	8.0	-0.11	118.3	5.8	0.94
3	132.7	7.1	1.45	119.2	-4.6	-6.31	133.7	7.6	1.72	116.6	3.3	0.76
I	115.8	9.6	-	103.3	-2.9	-	115.4	10.1	-	119.6	6.4	-
4	114.5	4.3	-0.62	113.8	-6.8	-5.23	114.7	4.4	-0.38	104.6	5.3	-0.39
5	126.5	5.6	0.60	104.3	-21.3	-5.46	128.4	6.4	0.82	99.8	2.9	-0.55
6	126.2	4.4	-0.37	116.7	-2.1	-1.01	128.7	4.7	-0.04	99.4	1.7	-1.45
II	122.4	4.8	-	111.6	-10.5	-	123.9	5.2	-	101.3	3.3	-
7	112.9	-0.5	-1.93	114.2	-7.8	0.97	114.2	-0.6	-2.02	98.1	4.1	-1.67
8	101.6	-1.6	-0.89	105.1	-19.4	3.10	100.7	-2.4	-1.03	108.0	11.8	1.14

Gradbeništvo in turizem

Leto	Gradbeništvo			Nočitve domačih gostov			Nočitve tujih gostov			Skupaj nočitve		
	tisoč ur	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast
2005	33143	8,6	0,92	3171	-1,7	-0,08	4400	0,8	0,07	7572	-0,2	0,00
2006	35522	7,2	0,79	3231	1,9	0,09	4486	2	0,24	7717	1,9	0,18
2007	39383	10,9	0,80	3394	4,9	0,46	4867	8,4	0,74	8261	6,9	0,62
2008	43591	10,7	0,86	3543	4,4	0,39	4809	-1,2	-0,08	8352	1,1	0,11
2009	41929	-3,0	-0,92	3777	4,8	0,12	4526	-7,0	-0,42	8303	-2,0	-0,205
2010	36901	-12,0	-1,01	3848	-4,2	-0,35	4923	0,7	0,03	8772	-1,5	-0,13
2010/I	8510	-8,3	-	846	1,3	-	763	-2,1	-	1609	-0,4	-
4	3116	-13,7	-1,28	255	2,1	0,53	307	4,6	-0,58	562	-1,7	-0,07
5	3132	-12,4	-2,48	261	-7,2	-1,95	401	-0,1	-0,60	662	-3,0	-1,27
6	3348	-13,2	-1,90	364	-3,3	-0,78	460	-1,8	0,18	824	-2,5	-0,33
II	9596	-13,1	-	880	-3,0	-	1168	-2,0	-	2048	-2,4	-
7	3377	-14,9	-2,02	556	-9,0	-0,71	776	4,3	1,44	1333	-1,7	0,38
8	3228	-10,4	-1,56	566	-11,1	-0,48	922	1,6	2,51	1488	-3,6	1,11
9	3360	-12,1	-0,76	280	-7,9	-0,87	506	4,4	1,39	785	-0,3	0,27
III	9965	-12,5	-	1402	-9,6	-	2204	3,2	-	3606	-2,2	-
10	2877	-16,1	-2,39	265	-3,0	0,87	355	7,0	1,79	620	2,5	1,30
11	3210	-9,2	-0,04	215	-0,5	-0,06	205	-1,1	-1,26	420	-0,8	-0,71
12	2743	-15,5	-0,53	241	3,2	0,14	227	-5,4	-0,86	469	-1,2	-0,30
IV	8630	-13,5	-	721	-0,3	-	787	1,0	-	1508	0,4	-
2011/1	1968	-17,0	-2,26	241	0,1	1,75	335	8,6	1,85	576	4,9	1,78
2	2200	-19,3	-2,40	336	-2,0	0,17	207	-1,7	-1,84	543	-1,9	-0,69
3	2685	-21,3	-1,93	269	2,7	1,89	271	11,0	0,68	541	6,7	1,26
I	6853	-19,5	-	846	0,1	-	813	6,5	-	1660	3,1	-
4	2593	-16,8	-2,30	279	9,3	3,19	360	17,2	2,77	639	13,6	2,93
5	2764	-11,7	-1,08	253	-3,0	-1,63	381	-5,0	-2,05	634	-4,2	-1,94
6	2892	-13,6	-0,90	351	-3,4	-1,04	560	21,6	3,52	911	10,6	1,46
II	8250	-14,0	-	883	0,4	-	1301	11,3	-	2184	6,6	-
7	2786	-17,5	-2,17	536	-3,7	-1,93	852	9,7	1,94	1388	4,1	0,22
8	2966	-8,1	1,13	578	2,1	-1,29	1014	10,0	1,96	1592	7,0	0,65

Leto	Letalski						Promet						Luški	
	PKM mio	letni porast	mesečna rast	tkm	letni porast	mesečna rast	tkm mio	letni porast	mesečna rast	tkm mio	letni porast	mesečna rast	tisoč T	letni porast
2005	1018	13,8	0,89	11033	22,5	1,98	52514	41,7	3,56	12807	4,7	12807	4,7	0,12
2006	1019	7,8	0,20	12097	9,6	0,60	49155	-6,4	-1,01	15463	22,5	15463	22,5	1,84
2007	1185	13,7	0,88	13734	13,4	0,97	46587	-5,2	-0,31	15846	2,5	15846	2,5	0,20
2008	1349	13,8	1,49	16262	18,4	1,50	54715	17,4	1,32	16554	4,5	16554	4,5	0,45
2009	1194	-11,5	-1,16	14762	-9,2	-0,78	51707	-5,5	-0,50	13356	-19,3	13356	-19,3	-1,70
2010	1224	2,5	0,19	-	-	-	57320	10,9	1,01	14591	9,2	14591	9,2	0,66
2010/I	201	3,6	-	4112	19,8	-	13334	-0,1	-	3551	-6,6	3551	-6,6	-
4	69	-19,8	-5,04	1442	10,7	0,85	5022	48,3	1,70	1188	12,9	1188	12,9	2,15
5	103	5,1	1,28	1424	10,7	0,42	4714	-5,2	0,31	1343	51,9	1343	51,9	5,87
6	125	-2,3	0,10	1451	10,7	0,15	4740	-4,4	-1,41	1229	56,8	1229	56,8	3,16
II	297	-4,8	-	4317	10,7	-	14476	8,7	-	3760	38,2	3760	38,2	-
7	175	6,7	2,55	1330	9,6	-2,04	4778	7,5	-0,19	1143	-12,9	1143	-12,9	1,88
8	172	3,6	2,53	1077	9,5	-2,19	4702	22,4	1,96	937	15,4	937	15,4	-3,23
9	136	10,6	1,59	1333	9,5	-2,17	5062	39,8	2,76	1035	-5,0	1035	-5,0	-1,79
III	483	6,6	-	3740	9,5	-	14542	22,2	-	3115	-3,1	3115	-3,1	-
10	105	7,9	1,17	1335	-6,3	-3,11	5018	26,5	3,57	1424	-5,4	1424	-5,4	0,31
11	72	0,1	-0,45	1316	-6,3	-2,78	4913	10,7	6,55	1582	13,8	1582	13,8	3,66
12	68	3,6	0,26	1111	-6,3	-2,32	5037	6,4	0,09	1159	59,9	1159	59,9	0,36
IV	245	4,3	-	3762	-6,3	-	14968	13,9	-	4165	15,0	4165	15,0	-
2011/1	72	10,8	1,43	1231	-3,2	1,16	4989	10,0	-1,05	1368	-3,6	1368	-3,6	0,56
2	66	3,1	0,89	1317	-3,2	1,78	4172	-4,5	-4,27	1063	-8,8	1063	-8,8	-3,39
3	75	4,2	0,74	1432	-3,2	2,16	4433	0,0	-4,13	1334	38,0	1334	38,0	1,59
I	213	6,0	-	3980	-3,2	-	13594	1,9	-	3765	6,0	3765	6,0	-
4	88	27,5	-0,62	1464	1,5	2,11	4320	-14,0	-1,96	1438	21,0	1438	21,0	3,66
5	102	-0,8	-0,71	1446	1,5	1,87	4752	0,8	-3,25	1465	9,1	1465	9,1	6,34
6	127	1,9	-1,45	1473	1,5	1,56	5264	11,1	-1,12	1220	-0,8	1220	-0,8	3,45
II	318	6,9	-	4383	1,5	-	14336	-1,0	-	4123	9,6	4123	9,6	-
7	175	-0,2	-0,11	-	-	-	5461	14,3	2,63	1284	12,3	1284	12,3	-1,02
8	160	-6,8	-1,82	-	-	-	5367	14,1	5,26	1649	76,0	1649	76,0	9,73

Leto	Zaposlenost										Skupaj			
	Zaposlene osebe					Samozaposlene osebe					Iskalci zaposlitve		aktivno prebivalstvo	
	letni porast	pri samoz. osebah	letni porast	podjetniki in poklici	letni porast	letni porast	podjetniki in poklici	letni porast	letni porast	število	letni porast	letni porast	aktivno prebivalstvo	letni porast
2004	0.9	65642	-0.8	49589	-0.3	92826	-5	876902	0.2					
2005	4.3	65422	-0.3	50146	1.1	91889	-1	904989	3.2*					
2006	1.3	66527	1.7	51519	2.7	85836	-6.6	910675	0.6					
2007	3.1	69933	5.1	53303	3.5	71336	-16.9	925334	1.6					
2008	3.1	72300	3.4	55442	4.0	63216	-11.4	942473	1.9					
2009	-2.5	67937	-6.0	58507	5.5	86353	371	944524	0.2					
2010	-2.0	61461	-9.5	59824	2.2	100504	16.4	935543	-1.0					
2010/1	-3.7	63327	-10.0	59825	4.9	99591	34.7	935672	-1.1					
2	-3.2	62830	-9.9	59719	4.7	99784	29.3	935822	-1.1					
3	-2.7	62652	-9.6	59568	4.1	98893	24.1	935795	-1.0					
4	-2.2	62419	-9.5	59256	2.7	99316	19.9	938566	-0.8					
5	-1.9	62201	-9.6	58956	1.7	98401	16.4	937271	-0.9					
6	-1.5	62131	-9.5	58897	1.0	98187	13.5	937520	-0.9					
7	-1.5	61789	-9.1	59275	0.9	98406	11.2	934304	-1.0					
8	-1.5	61304	-9.1	59794	1.3	99032	12.4	933010	-0.9					
9	-1.3	60960	-8.8	60428	1.7	97908	10.8	934120	-0.9					
10	-0.8	60546	-9.0	60882	1.9	102683	8.6	938208	-0.7					
11	-1.0	59807	-9.2	60842	1.4	103831	8.8	937237	-0.9					
12	-2.2	57569	-10.9	60445	1.0	110021	13.8	928996	-1.3					
2011/1	-2.3	56634	-10.6	60694	1.5	115132	15.6	935998	0.0					
2	-2.3	56552	-10.0	60945	2.1	115608	15.9	937277	0.2					
3	-2.4	56935	-9.1	61210	2.8	113948	15.2	937052	0.1					
4	-2.3	57626	-7.7	61545	3.9	111561	12.3	938441	0.0					
5	-2.1	58205	-6.4	61736	4.7	108634	10.4	937668	0.0					
6	-2.1	58196	-6.3	61724	4.8	107081	9.1	936291	-0.1					
7	-2.2	57872	-6.3	61373	3.5	107562	9.3	931724	-0.3					
8	-2.0	57543	-6.1	61254	2.4	106996	8.0	930033	-0.3					
9	-	-	-	-	-	107049	9.3	-	-					
10	-	-	-	-	-	110905	8.0	-	-					

Leto	Cene življenjskih potrebščin																			
	Življenjske potrebe				Osnovna inflacija				Blago				Storitve				Goniva			
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast		
2005	100,00	2,5	0,20	100,00	1,3	0,07	100,00	2,1	100,00	2,1	100,00	3,3	100,00	100,00	11,9					
2006	101,55	2,5	0,21	101,55	1,7	0,17	102,06	2,1	103,52	3,5	108,45	8,5								
2007	106,39	3,6	0,43	105,07	3,5	0,37	105,29	3,2	108,45	4,8	112,10	3,4								
2008	112,33	5,7	0,28	110,19	5,1	0,37	111,28	5,7	114,26	5,3	122,64	9,5								
2009	113,12	0,72	0,06	112,40	1,90	0,05	110,85	-0,37	117,96	3,24	117,13	-4,02								
2010	115,20	1,8	0,17	112,58	0,15	0,02	113,73	2,60	119,34	1,18	133,46	14,01								
2010/II	116,04	2,1	-	113,46	0,4	-	114,70	2,7	119,84	1,9	133,68	15,6								
7	115,57	2,1	0,14	112,47	0,1	0,03	113,36	3,0	121,49	1,3	136,11	13,8								
8	115,91	2,3	0,23	112,85	0,4	0,07	113,31	3,1	122,03	1,3	135,64	12,7								
9	115,33	2,0	0,04	112,45	0,2	-0,07	114,26	3,2	118,69	0,1	134,86	11,6								
III	115,60	2,1	-	112,59	0,2	-	113,64	3,1	120,74	0,9	135,54	12,7								
10	115,39	1,9	-0,02	112,64	0,0	-0,03	114,77	3,2	117,96	-0,1	135,95	14,0								
11	115,74	1,4	0,19	112,82	-0,2	-0,06	115,31	2,5	117,88	-0,1	136,17	10,3								
12	115,83	1,9	0,15	112,59	0,1	0,00	115,41	3,3	118,22	0,1	138,76	12,6								
IV	115,65	1,7	-	112,68	-0,1	-	115,16	3,0	118,02	0,0	136,96	12,3								
2011/1	114,88	1,8	0,12	111,18	0,0	-0,14	114,74	3,8	118,01	-0,4	142,12	12,6								
2	114,85	1,4	0,04	111,14	-0,1	-0,09	115,25	3,8	117,12	-1,4	143,10	12,3								
3	116,69	1,9	0,23	112,96	0,6	0,14	116,83	3,7	118,72	-0,2	144,08	11,4								
I	115,47	1,7	-	111,76	0,2	-	115,61	3,8	117,95	-0,7	143,10	12,1								
4	117,61	1,7	0,31	113,56	0,2	0,29	118,07	3,2	118,82	-0,4	145,60	10,0								
5	118,58	2,2	0,34	114,16	0,7	0,22	119,27	3,9	119,38	-0,3	145,86	8,6								
6	117,99	1,3	0,08	114,15	0,4	0,15	117,94	2,7	119,72	-0,6	143,04	6,5								
II	118,06	1,7	-	113,96	0,4	-	118,43	3,3	119,31	-0,4	144,83	8,4								
7	116,65	0,9	-0,03	113,00	0,5	0,16	115,40	1,8	120,95	-0,4	143,67	5,6								
8	116,96	0,9	0,00	113,16	0,3	0,05	115,67	2,1	121,36	-0,5	145,84	7,5								
9	117,71	2,1	0,20	114,10	1,5	0,23	117,18	2,6	120,47	1,5	145,26	7,7								
III	117,11	1,3	-	113,42	0,7	-	116,08	2,1	120,93	0,2	144,92	6,9								

Leto	Hammonizirani indeksi cen v Sloveniji (podatki Eurostata)														
	Skupni indeksi			Blago			Storitve			Osnovna inflacija			Energija		
	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	
2005	100.00	2.47	100.00	2.07	100.00	3.26	100.00	3.26	100.00	1.16	100.00	1.16	100.00	11.85	
2006	102.54	2.54	102.06	2.06	103.52	3.52	105.55	105.55	105.55	1.55	108.45	1.55	108.45	8.45	
2007	106.39	3.76	105.31	3.19	108.56	4.87	105.07	105.07	105.07	3.47	112.10	3.47	112.10	3.36	
2008	112.28	5.53	111.28	5.66	114.26	5.25	110.32	110.32	110.32	4.99	122.64	4.99	122.64	9.40	
2009	113.25	0.86	110.85	-0.40	117.96	3.23	112.40	112.40	112.40	1.88	117.13	1.88	117.13	-4.38	
2010	115.62	2.09	113.73	2.60	119.33	1.16	112.58	112.58	112.58	0.16	133.46	0.16	133.46	13.94	
2010/1	113.24	1.84	110.58	1.74	118.52	2.08	111.14	111.14	111.14	0.14	126.26	0.14	126.26	16.98	
2	113.61	1.56	111.00	1.41	118.81	1.90	111.23	111.23	111.23	-0.04	127.44	-0.04	127.44	13.81	
3	114.78	1.78	112.64	1.80	118.98	1.74	112.34	112.34	112.34	-0.04	129.35	-0.04	129.35	15.56	
4	116.05	2.68	114.38	2.96	119.29	2.11	113.28	113.28	113.28	0.73	132.39	0.73	132.39	16.73	
5	116.52	2.44	114.84	2.61	119.77	2.08	113.39	113.39	113.39	0.33	134.30	0.33	134.30	17.00	
6	116.76	2.12	114.87	2.39	120.46	1.60	113.70	113.70	113.70	0.21	134.34	0.21	134.34	13.14	
7	116.08	2.35	113.36	2.99	121.49	1.27	112.47	112.47	112.47	0.14	136.11	0.14	136.11	13.76	
8	116.23	2.42	113.31	3.09	122.03	1.30	112.85	112.85	112.85	0.36	135.64	0.36	135.64	12.70	
9	115.71	2.06	114.26	3.22	118.49	-0.09	112.45	112.45	112.45	0.17	134.86	0.17	134.86	11.58	
10	115.88	2.09	114.77	3.22	117.96	-0.11	112.64	112.64	112.64	-0.04	135.95	-0.04	135.95	13.96	
11	116.22	1.62	115.31	2.46	117.88	-0.08	112.82	112.82	112.82	-0.19	136.17	-0.19	136.17	10.30	
12	116.39	2.20	115.41	3.27	118.22	0.14	112.59	112.59	112.59	0.07	138.76	0.07	138.76	12.64	
2011/1	115.88	2.33	114.74	3.76	118.01	-0.43	111.18	111.18	111.18	0.04	142.12	0.04	142.12	12.56	
2	115.92	2.03	115.25	3.83	117.12	-1.42	111.14	111.14	111.14	-0.08	143.10	-0.08	143.10	12.29	
3	117.51	2.38	116.83	3.72	118.72	-0.22	112.96	112.96	112.96	0.55	144.08	0.55	144.08	11.39	
4	118.37	2.00	118.07	3.23	118.82	-0.39	113.56	113.56	113.56	0.25	145.60	0.25	145.60	9.98	
5	119.35	2.43	119.27	3.86	119.38	-0.33	114.16	114.16	114.16	0.68	145.86	0.68	145.86	8.61	
6	118.58	1.56	117.94	2.67	119.72	-0.61	114.15	114.15	114.15	0.40	143.04	0.40	143.04	6.48	
7	117.31	1.06	115.40	1.80	120.95	-0.44	113.00	113.00	113.00	0.47	143.67	0.47	143.67	5.55	
8	117.62	1.20	115.67	2.08	121.36	-0.55	113.16	113.16	113.16	0.27	145.84	0.27	145.84	7.52	
9	118.33	2.26	117.18	2.56	120.47	1.67	114.10	114.10	114.10	1.47	145.26	1.47	145.26	7.71	

Leto	Harmonizirani indeksi cen v evro območju														
	Skupni indeksi			Blago			Storitve			Osnovna inflacija			Energija		
	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	
2005	100.0	2.2	100.0	2.1	100.0	2.3	100.0	1.5	100.0	1.5	100.0	10.1			
2006	102.2	2.2	102.3	2.3	102.0	2.0	101.6	1.5	101.6	1.5	107.8	7.8			
2007	104.4	2.1	104.2	1.9	104.5	2.5	103.6	2.0	103.6	2.0	110.5	2.6			
2008	107.8	3.4	108.2	4.0	107.2	2.5	106.1	2.5	106.1	2.5	122.9	11.6			
2009	108.1	1.0	107.3	-0.9	109.4	2.0	107.6	1.4	107.6	1.4	112.2	-8.7			
2010	109.8	1.5	109.1	1.6	110.8	1.3	108.6	0.9	108.6	0.9	120.3	7.2			
2010/1	107.99	0.94	106.81	0.58	109.69	1.44	107.09	0.71	107.09	0.71	115.41	3.99			
2	108.33	0.85	107.08	0.49	110.12	1.34	107.48	0.67	107.48	0.67	115.26	3.31			
3	109.53	1.59	108.99	1.59	110.33	1.59	108.46	1.00	108.46	1.00	118.21	7.21			
4	109.98	1.64	109.78	1.97	110.29	1.17	108.66	0.79	108.66	0.79	120.55	9.07			
5	110.10	1.69	109.89	2.01	110.43	1.26	108.77	0.88	108.77	0.88	121.23	9.25			
6	110.10	1.49	109.75	1.63	110.64	1.31	108.83	0.94	108.83	0.94	120.77	6.18			
7	109.63	1.73	108.27	2.00	111.59	1.36	108.32	0.92	108.32	0.92	120.83	8.13			
8	109.85	1.58	108.41	1.69	111.90	1.42	108.66	0.94	108.66	0.94	120.66	6.07			
9	110.19	1.88	109.59	2.23	111.06	1.37	109.02	1.11	109.02	1.11	121.02	7.74			
10	110.52	1.95	110.13	2.37	111.10	1.35	109.32	1.12	109.32	1.12	121.72	8.54			
11	110.62	1.92	110.51	2.34	110.80	1.32	109.29	1.14	109.29	1.14	122.68	7.92			
12	111.29	2.21	111.03	2.87	111.68	1.28	109.70	1.10	109.70	1.10	125.49	10.99			
2011/1	110.50	2.32	109.94	2.93	111.34	1.50	108.36	1.19	108.36	1.19	129.24	11.98			
2	110.96	2.43	110.31	3.02	111.91	1.63	108.71	1.14	108.71	1.14	130.34	13.08			
3	112.47	2.68	112.72	3.42	112.14	1.64	110.07	1.48	110.07	1.48	133.62	13.04			
4	113.10	2.84	113.51	3.40	112.54	2.04	110.60	1.79	110.60	1.79	135.56	12.45			
5	113.11	2.73	113.60	3.38	112.44	1.82	110.68	1.76	110.68	1.76	134.69	11.10			
6	113.10	2.72	113.30	3.23	112.84	1.99	110.80	1.81	110.80	1.81	133.98	10.94			
7	112.41	2.54	111.45	2.94	113.81	1.99	110.00	1.55	110.00	1.55	135.11	11.82			
8	112.62	2.52	111.62	2.96	114.08	1.95	110.37	1.57	110.37	1.57	134.86	11.77			
9	113.48	2.99	113.68	3.73	113.22	1.94	111.22	2.02	111.22	2.02	136.04	12.41			

Leto	Industrijske cene															
	Skupaj				Oprema				Repromaterial				Živiljske potreščine			
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	
2005	100.00	2.8	0.10	100.00	3.6	0.11	100.00	3.6	0.13	100.00	1.9	0.14	100.00	1.9	0.14	
2006	102.42	2.4	0.26	100.17	0.2	0.09	103.65	3.6	0.44	101.57	1.6	0.08	101.57	1.6	0.08	
2007	108.00	5.5	0.53	101.09	0.9	0.01	111.55	7.6	0.65	104.78	3.2	0.39	104.78	3.2	0.39	
2008	114.03	5.6	0.38	104.72	3.6	0.50	117.98	5.8	0.32	110.67	5.6	0.39	110.67	5.6	0.39	
2009	113.58	-0.4	-0.16	102.96	-1.6	-0.43	116.68	-1.1	-0.17	110.25	-0.4	-0.15	110.25	-0.4	-0.15	
2010	115.90	2.0	-	102.58	-0.4	-	120.07	2.9	-	111.36	1.0	-	111.36	1.0	-	
2010/III	116.46	2.8	-	102.84	0.3	-	120.87	3.8	-	111.59	1.5	-	111.59	1.5	-	
10	11708	3.1	0.25	102.76	0.6	-0.06	121.74	4.0	0.39	112.06	1.6	0.11	112.06	1.6	0.11	
11	11711	3.2	0.22	102.65	0.7	-0.09	121.89	4.6	0.40	111.93	1.6	-0.04	111.93	1.6	-0.04	
12	11740	3.5	0.26	102.23	0.4	-0.11	122.40	5.1	0.44	112.15	1.5	-0.08	112.15	1.5	-0.08	
IV	11720	3.2	-	102.55	0.6	-	122.01	4.6	-	112.05	1.6	-	112.05	1.6	-	
2011/1	11824	4.0	0.36	102.68	1.0	0.05	123.54	5.8	0.65	112.63	1.7	0.27	112.63	1.7	0.27	
2	11951	4.8	0.52	103.02	0.8	0.19	125.66	7.2	0.75	112.98	2.0	0.22	112.98	2.0	0.22	
3	120.05	4.8	0.44	102.92	0.8	0.06	126.27	6.9	0.63	113.61	2.5	0.39	113.61	2.5	0.39	
I	119.27	4.5	-	102.87	0.9	-	125.16	6.6	-	113.07	2.1	-	113.07	2.1	-	
4	120.54	5.0	0.49	103.20	1.3	0.08	126.73	6.9	0.48	114.21	3.2	0.37	114.21	3.2	0.37	
5	120.32	3.6	0.32	103.04	-0.5	0.02	126.33	4.7	0.34	114.24	3.1	0.28	114.24	3.1	0.28	
6	120.83	3.7	0.40	102.95	-0.5	-0.04	126.93	5.1	0.41	114.85	2.9	0.30	114.85	2.9	0.30	
II	120.56	4.1	-	103.06	0.1	-	126.66	5.6	-	114.43	3.1	-	114.43	3.1	-	
7	120.58	3.7	0.30	103.23	0.5	-0.12	126.77	4.9	0.26	114.26	2.7	0.19	114.26	2.7	0.19	
8	120.82	3.8	0.23	103.39	0.5	-0.14	127.13	5.3	0.19	114.27	2.3	0.12	114.27	2.3	0.12	
9	120.80	3.6	0.14	103.28	0.4	-0.09	126.91	4.9	-0.03	114.66	2.6	0.26	114.66	2.6	0.26	
III	120.73	3.7	-	103.30	0.5	-	126.94	5.0	-	114.40	2.5	-	114.40	2.5	-	

Leto	Skupaj bruto				Skupaj neto				Povprečne plače				Število plačanih ur				BTO plača za plačano uro			
	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	št. ur	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast			
2005	1156,88	4,9	0,38	735,63	6,2	0,44	170	-1,2	170	-0,12	6,82	6,4	0,51							
2006	1212,41	4,8	0,38	773,19	5,1	0,44	170	0	170	-0,05	7,14	3,2	-0,16							
2007	1284,20	5,9	0,53	834,17	7,9	0,64	170	0	170	-0,02	7,55	5,7	0,54							
2008	1391,14	8,3	0,67	899,65	7,8	0,63	170	0,0	170	0,0	8,19	8,5	0,56							
2009	1439,26	3,5	0,11	930,16	3,4	0,12	168	-1,2	168	-1,2	8,58	4,9	0,59							
2010	1494,89	3,9	0,31	966,69	3,9	0,33	168	0,3	168	0,0	8,87	3,5	0,16							
2010/II	1483,35	4,3	-	960,76	4,3	-	168	0,6	168	-	8,82	3,6	-							
7	1480,69	4,0	0,44	960,14	4,1	0,41	170	-2,9	170	-	8,69	6,5	0,65							
8	1487,20	5,1	0,13	964,55	5,0	0,15	170	3,7	170	-	8,73	1,3	0,35							
9	1485,58	3,6	0,2	963,84	3,7	0,16	170	0,6	170	-	8,73	3,2	-0,2							
III	1484,49	4,2	-	962,84	4,3	-	170	0,5	170	-	8,72	3,7	-							
10	1487,86	2,7	-0,21	964,48	3,1	-0,18	164	-3,5	164	-	9,05	6,0	0,34							
11	1634,48	4,1	-0,38	1041,91	4,2	-0,28	170	3,7	170	-	9,62	0,2	-1,77							
12	1534,04	3,1	-0,09	988,96	3,3	-0,16	175	0,0	175	-	8,76	2,9	-0,52							
IV	1552,13	3,3	-	998,45	3,6	-	170	0,0	170	-	9,14	3,0	-							
2011/1	1496,35	3,3	0,03	971,83	3,7	0,01	164	0,0	164	-	9,14	3,5	-0,13							
2	1493,54	4,3	0,42	969,92	4,3	0,29	158	0,0	158	-	9,47	4,5	-1,37							
3	1523,98	1,7	0,31	987,03	2,0	0,24	176	0,6	176	-	8,68	1,4	0,26							
I	1504,62	3,1	-	976,26	3,4	-	166	0,2	166	-	9,10	3,1	-							
4	1504,65	1,4	0,17	975,98	1,7	0,11	164	-3,5	164	-	9,15	4,7	0,68							
5	1515,63	2,8	0,39	982,99	2,8	0,76	170	3,0	170	-	8,91	-0,6	-0,43							
6	1520,92	2,0	0,33	985,95	2,1	0,32	170	0,0	170	-	8,93	2,1	0,88							
II	1513,73	2,0	-	981,64	2,2	-	168	-0,2	168	-	9,00	2,1	-							
7	1500,16	1,3	0,07	974,91	1,5	0,09	164	-3,5	164	-	9,12	4,9	1,13							
8	1524,15	2,5	0,30	988,45	2,5	0,24	176	3,5	176	-	8,66	-0,8	-0,13							

Leto	Prihodki javnega sektorja														
	Skupaj				Neposredni davki in ostali prihodki				DDV in trošarine				Carine		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2005	11498,58	6,7	0,62	7767,63	5,7	0,43	3691,28	9,7	1,08	39,67	-50,9	10,55	39,67	-50,9	10,55
2006	12395,09	7,8	0,48	8461,10	8,9	0,45	3882,81	5,2	0,60	51,06	28,7	2,80	51,06	28,7	2,80
2007	13421,12	8,3	0,99	8992,07	6,3	0,88	4312,16	11,1	1,09	116,89	128,9	7,95	116,89	128,9	7,95
2008	14682,00	9,4	0,54	9958,52	10,7	0,73	4604,16	6,8	-1,39	120,09	2,77	-0,91	120,09	2,77	-0,91
2009	13734,30	-6,1	-0,45	9194,90	-6,9	-0,64	4448,90	-2,8	0,01	90,50	-24,0	-4,44	90,50	-24,0	-4,44
2010	13652,60	-0,4	0,2	8986,77	-2,2	0,0	4575,15	4,3	0,5	90,68	5,5	2,5	90,68	5,5	2,5
2010/II	3384,58	1,0	-	2225,10	0,5	-	1194,75	3,6	-	24,73	-12,3	-	24,73	-12,3	-
7	1113,13	-12,3	-0,99	659,42	-20,1	-1,80	445,29	2,2	-0,09	8,42	13,3	2,88	8,42	13,3	2,88
8	1156,87	0,0	1,76	763,29	-3,5	1,67	386,80	0,0	1,90	6,79	33,2	1,36	6,79	33,2	1,36
9	1128,30	6,2	1,74	756,55	3,5	1,98	364,44	11,5	1,27	7,31	56,8	0,88	7,31	56,8	0,88
III	3398,31	-2,0	-	2179,25	-5,6	-	1196,53	4,5	-	22,52	34,5	-	22,52	34,5	-
10	1138,79	-6,9	-0,82	753,52	-1,3	1,53	376,07	-16,8	-4,95	9,20	24,0	5,80	9,20	24,0	5,80
11	1258,39	6,1	2,17	776,26	0,1	1,20	475,07	18,0	4,02	7,06	-13,0	-0,58	7,06	-13,0	-0,58
12	1287,79	4,9	0,60	870,02	1,2	0,51	409,27	13,0	0,95	8,51	38,8	3,37	8,51	38,8	3,37
IV	3684,97	1,3	-	2399,79	0,0	-	1260,41	4,7	-	24,77	16,6	-	24,77	16,6	-
2011/1	1182,63	9,9	1,39	743,13	1,0	1,21	431,72	29,0	1,52	7,79	37,0	8,59	7,79	37,0	8,59
2	1003,82	-9,4	-0,30	724,04	0,1	0,78	272,09	-28,1	-2,57	7,69	12,1	1,72	7,69	12,1	1,72
3	1166,73	16,6	2,15	748,84	3,4	0,94	409,65	5,16	5,17	8,24	34,8	-0,03	8,24	34,8	-0,03
I	3353,18	5,7	-	2216,00	1,5	-	1113,45	17,5	-	23,72	27,9	-	23,72	27,9	-
4	1197,35	12,5	-0,72	826,34	28,8	0,26	361,89	-12,8	-2,58	9,12	10,0	-4,49	9,12	10,0	-4,49
5	1514,26	33,0	6,02	1012,75	32,5	5,26	486,22	32,9	7,36	15,30	82,8	11,93	15,30	82,8	11,93
6	1252,45	6,0	0,90	855,65	4,4	1,74	387,75	9,6	-0,87	9,05	12,1	-2,46	9,05	12,1	-2,46
II	3964,06	17,2	-	2694,74	21,9	-	1235,86	9,9	-	33,46	35,0	-	33,46	35,0	-
7	1043,53	-6,3	-4,47	654,07	-0,8	-4,67	380,21	-14,6	-4,40	9,25	9,8	-0,49	9,25	9,8	-0,49
8	1186,77	2,6	-0,81	775,32	1,6	-1,22	405,04	4,7	-0,02	6,41	-5,5	-5,73	6,41	-5,5	-5,73
9	1111,51	-1,5	-1,56	788,18	4,2	-0,53	315,14	-13,5	-4,02	8,19	12,0	-0,44	8,19	12,0	-0,44
II	3341,81	-1,7	-	2217,58	1,6	-	1100,39	-7,8	-	23,85	5,4	-	23,85	5,4	-

Leto	Kreditni podjetjem		Kreditni prebivalstvu		Kreditni in depoziti		Depoziti podjetij		Depoziti prebivalstva	
	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast
2004	7788	171	3111	14.5	2816	4.0	9605	4.6		
2005	9599	22.5	3873	23.7	3085	9.6	10316	7.4		
2006	11784	22.8	4871	25.8	3299	6.9	10940	6.0		
2007	15292	29.8	6117	25.6	3647	10.5	12003	9.7		
2008	19438	28.0	7443	22.4	3735	2.4	13237	10.3		
2009	20790	0.93	8413	7.49	3868	1.79	14362	4.55		
2010	20827	0.07	9282	10.33	4038	4.40	14897	3.73		
2010/1	20876	0.36	8452	7.93	3782	2.58	14519	4.70		
2	20997	0.54	8480	8.00	3702	0.19	14591	3.89		
3	21055	0.92	8601	9.32	3891	4.26	14542	3.53		
4	21158	1.20	8647	9.32	3936	4.76	14538	3.72		
5	21222	1.67	8701	9.50	3941	5.18	14721	3.83		
6	21242	1.97	8897	11.90	3861	2.14	14790	3.75		
7	21304	2.05	8914	10.66	3858	3.99	14772	4.40		
8	21100	0.99	9062	11.40	3832	2.93	14795	4.36		
9	21139	1.36	9119	10.79	3829	1.56	14778	4.28		
10	21091	1.47	9149	10.30	3882	3.30	14706	3.89		
11	20980	1.04	9225	10.55	4100	8.35	14739	3.77		
12	20827	0.07	9282	10.33	4038	4.40	14897	3.73		
2011/1	20995	0.57	9226	9.16	3904	3.23	14998	3.30		
2	20979	-0.09	9233	8.88	3909	5.59	15034	3.04		
3	20929	-0.60	9276	7.85	3922	0.80	14940	2.74		
4	20964	-0.92	9304	7.60	3910	-0.66	14923	2.65		
5	20906	-1.49	9383	7.84	3820	-3.07	15120	2.71		
6	20916	-1.53	9425	5.93	3848	-0.34	15145	2.40		
7	20843	-2.16	9507	6.65	3948	2.33	15203	2.92		
8	20742	-1.70	9490	4.72	3960	3.34	15168	2.52		
9	20599	-2.55	9468	3.83	4032	5.30	15146	2.49		

